

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS–TUESDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 17, 2019 • Vol. CX NR. 147

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-16-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Kalėdinė nuotaika Portlande – 4 psl.

Susikaupimo metas:
Adventas – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Jaunimo centro metinis pokylis

DanceDuo studijos vyresnieji šokėjai.

RIMAS ČERNIUS

Antrojo Advento sekmadienio popietę, gruodžio 8 d., į Jaunimo centro didžiąją salę metiniam centro pokyliui rinkosi gražus būrys Jaunimo centro rėmėjų. Didžiosios salės scenos dešinėje stovėjo lietuviškais šiaudinukais papuošta kalėdinė eglutė, o scenos gilumoje buvo iškabinėti dideli, lietuvių liaudies motyvais sukurti ornamentai. Pokylį lydėjo linksma, šventiška nuotaika.

Jaunimo centro tarybos pirmininkas Antanas Rašymas pokyliui vesti pakvietė Miglę Rupšaitę. Pranešėja pasveikino atvykusius ir išvardijo garbės svečius. Dalyvavo Lietuvių Fondo tarybos narys Marius Kasniūnas, Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas Saulius Kuprys, Lituanistikos tyrimo centro pirmininkas Robertas Vitas ir vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė,

Solistai Martynas Matutis ir Agnė Giedraitytė.

Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Vida Rupšienė, Čiurlionio galerijos direktorė Viktorija Černičenko, Lietuvių skautų sąjungos atstovai Albertas Kerelis, Jr. ir Lilija Kerelienė, „Baltic Way“ organizacinio komiteto pirmininkė Regina Butkus ir JAV lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė Rima Žiūraitienė. Šventėje dalyvavo ir LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius.

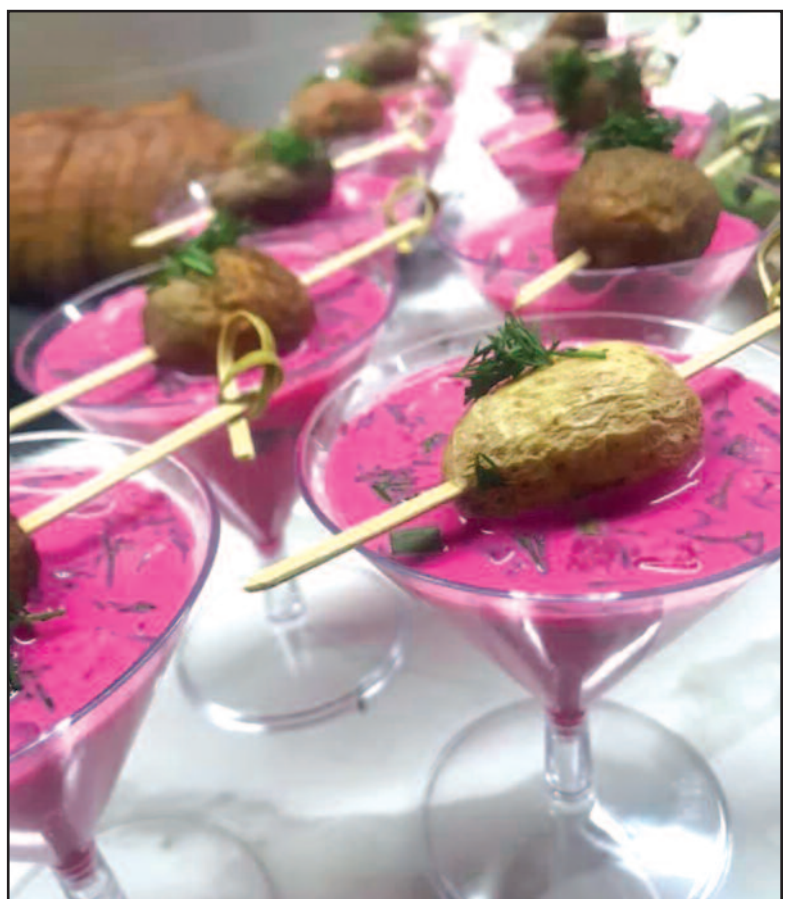
– 5 psl.

Lietuva kviečia apsilankyti JAV turistus

Praėjusios savaitės ketvirtadienį, gruodžio 12 dieną, LR generalinis konsulas Čikagoje kartu su JAV viešųjų ryšių agentūra Wayne's World Media Group surengė susitikimą su Amerikos turizmo verslo atstovais. Renginio metu buvo pristatytos Lietuvos turizmo galimybės. Į renginį susirinko 26 žmonės, atstovavę individualioms kelionių agentūroms, taip pat ir didžiosioms turizmo bendrovėms.

Seikindamas susirinkusius, LR generalinis konsulas Mantvydas Bekešius palinkėjo atrasti dar neatrastą Lietuvą, išgirsti apie mūsų šalies žmonių svetingumą, susipažinti su pasaulinio lygio infrastruktūra, unikaliais gamtos kampeliais, istoriniu ir kultūriniu paveldu.

– 2 psl.

Lietuva keliautojus stengiasi sudominti ir gastronominiu turizmu.

Dalį laiko iš mūsų pavagia, dalį – atima, o dalis nepastebimai dingsta – Seneca

Lietuva kviečia apsilankyti JAV turistus

Atkelta iš 1 psl.

„Vytis Tours” – lietuviškų šaknų turinti turizmo bendrovė iš New Yorko – pristatė JAV kompanijoms siūlomus Lietuvos turizmo produktus bei maršrutus.

Turistiniai maršrutai – ir litvakų istorijos keliais

Generalinio konsulo patarėjas ekonomikos klausimais Vidmantas Verbickas „Draugui” sakė, kad tai jau antrasis toks Lietuvos turizmo verslo galimybes pristatantis renginys. Pirmasis įvyko antradienį, gruodžio 10 d. Washington, DC. Yra numatytas keturių tokių susitikimų ciklas JAV esančiose Lietuvos atstovybėse.

Ateinantys, 2020 metai yra paskelbti Lietuvos rabino, iškiliausio litvakų kultūros atstovo Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais. Tad Lietuva norėtų pakviesti užsienyje gyvenančių žydų tautybės asmenų, plėtoti su jais bendrystę, taip pat supažindinti juos su daugiau negu 700 metų siekiančia Lietuvos žydų istorija, parodyti išlikusius šios tautos istorinius paminklus. Tam yra parengti turistiniai maršrutai litvakų keliais.

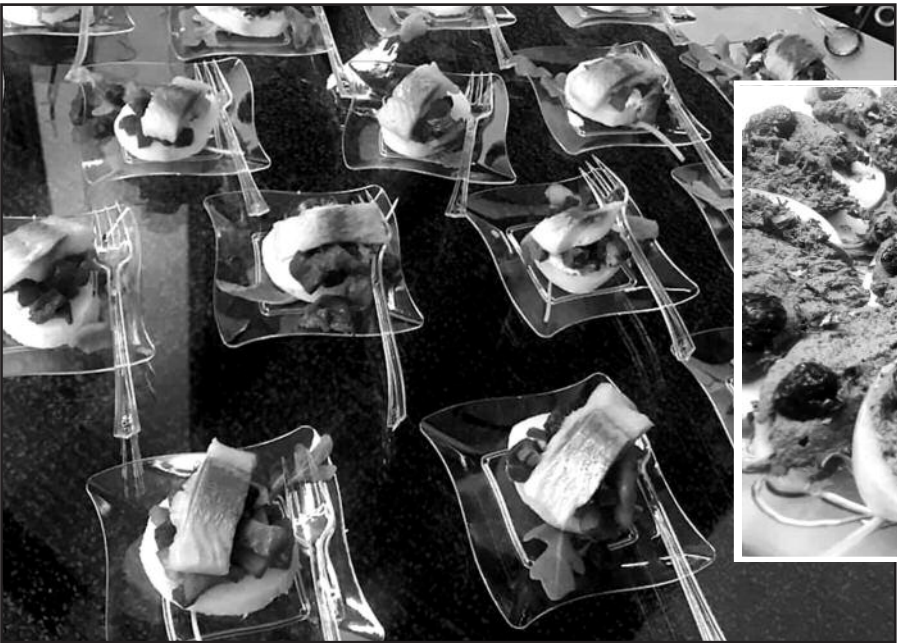
Taip pat LR Seimas 2020-uosius paskelbė ir Ciune Sugihara metais. Šį sprendimą parlamentas priėmė atsižvelgdamas į tai, kad 2020 metais bus minimos Japonijos konsulo Ch. Sugiharos, išdavusio Japonijos tranzitines vizas žydų tautybės žmonėms ir taip išgelbėjusio daugiau kaip 6 000 žmonių gyvybių, veiklos Kaune (1939–1940 m.) 80-osios metinės. Kartu bus paminėtos ir Ch. Sugiharos 120-osios gimimo metinės. Ta tema Lietuva taip pat turi parengusi turistinį maršrutą.

Gastronominiams turistams – Lietuvos skoniai

„Viena iš turizmo kryptių – vis populiarėjantis pasaulyje gastronomicinis turizmas. Tai labai perspektyvi kryptis. Juk keliaujant nori nenori – pavalgyti reikia. Ta proga renginio dalyviams norėjome pristatyti lietuvių nacionalinę virtuvę, todėl pakvietėme Audros

Gen. konsulas M. Bekešius renginio dalyvius kvietė pamatyti ir savo klientams parodyti tokią Lietuvą, kokios jie dar nematė. LR generalinio konsulato Čikagoje nuotraukos

Renginyje – A. Januškienės įmonės „Bravo Bites” paruošti lietuviški patiekalai buvo ir gražiai pateikti, ir skanūs.

Januškienės „Bravo Bites” maisto gaminimo bendrovę parengti vaisės”, – sakė V. Verbickas.

Išpūdingai pateiktas maistas sudomino svečius: jie ragavo ne tik išmoningai pateiktų tradicinių lietuviškų šaltibarčių, bet ir pagal

Lietuvos bajorų virtuvės receptus pagaminto grybų sūrio, „vieno kashnio” silkės su bulvėmis ir džiovintais grybais bei keptais burokėliais, vištienos kepenėlių pašeto su raugintais obuoliais, kaimiško sūrio su džiovintomis spanguo-

lėmis, taip pat obuolių sūrio ir kitokių lietuviškų skanėstų.

Renginio metu JAV turizmo atstovai diskutavo, dalijosi savo pastebėjimais apie tai, kaip prisi-kviesti ypač išrankų JAV turistą, kas jam įdomu ir dėl ko jis savo ke-lionėms galėtų rinktis Lietuvą.

LR generalinio konsulato Čikagoje ir „Draugo” inf.

„Draugo” prenumeratoriai gali skaityti „Draugą” internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in” bei slaptažodį.
www.draugas.org
773-585-9500

REMKIME DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo” laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo” laikraščio gyvą vimą daugelį metų!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Lietuvos politologų galvose ir žodžiuose dabar – kas bus su Didžiąja Britanija po to, kai britai didele balsų dauguma nubalsavo už atsiskyrimą su Europa? Didelė dalis Lietuvos galvoja – o kas bus su mano (mūsų) artimuoju ar artimaisiais, kurie Anglijoje uždarbiauja ir gyvena? O aš, varge, galvoju – kas bus su mūsų Lietuva?

Prie ko čia Lietuva, sakysit. Ogi prie to, kad dabar dar sustiprės Rusijos puolimas prieš Europą, kur netrūksta Rusijos draugų, ir Europą išdraskys. O kai Europa subyrės, mes vėl liksim „vienų vieni“, anot Juozo Ambrazevičiaus. Meška pašonėje to tik ir laukia. „Brexit“ yra pretekstas rodyti, kokia bloga – „supuvusi“ ir „subiurokratėjusi“ yra Europa, kad net Anglija jai atsuko nugarą. (Kad nuogastavimai ne iš piršto laužti, rodo Edinburgo universiteto tyrėjai, nustatę 419 socialinio tinklo paskyrų, kontroliuojamų Rusijos interneto tyrimų agentūros, kuriomis buvo bandoma paveikti Jungtinės Karalystės politiką.)

Komentaram „Brexit“ tema

Štai neva liaudies nuomonė lietuviškame internete; bet aš netikiu, kad tai „liaudies“, manau, kad tai Kremliaus „trolių“ darbas – po kiekvienu straipsniu „Brexit“ tema, pvz., Delfi internetiniame dienraštyje, beveik visada pirmieji komentarai būna džiūgavimas, kad Didžioji Britanija atsiskiria nuo netiklės Europos. (Ir apie Lietuvą – daugiausiai neigiami samprotavimai.) Toliau įlindus į komentarų archyvus matai, kad yra visokių nuomonių, bet Delfi į pirmą vietą kelia tas neigiamas nuomones. Ar tai daroma sąmoningai, ar patys komentatoriai žino gudrybes, kaip savo komentarą iškelti į matomiausią vietą, nežinau.

Štai vienas šedevras: „Mano nuomone yra gerai (kad D. Britanijoje rinkimuose laimėjo Johnson partija, kuri stumia ‘Brexit’ ir jau sausio mėn. ketina atsiskirti nuo Europos Sąjungos – A. V. Š.). Nusišpjauti ant atlėpausių, bet pats reiškinys labai teigiamas Lietuvai. Lauksim Marinos Le Pen išrinkimo, taip pat AFD Vokietijoje. Tikiu sveiko proto prieš marazmatikus pergale. Byra dar viena utopinė imperija, dar vienas marksistinis kūrinys virsta molio krūva. Tikiu, Lietuva iki to laiko išsaugos suvereniteto ir savigarbos likučius ir atėjus laikui susigrąžins laisvę ir nepriklausomybę”.

Kitas šedevras: „Globalizuoti pasaulį jau norėjo daug kas. Pradedant Romos imperija ir baigiant komunistais. Niekam nepavyko, nes Dievas sutvėrė šitą pasaulį skirtingą ir gražų. Nei Marksui, nei Žakui Freskui, nei Alterui Spinelui to nepakeisti. Linkiu tik vieno, kad šitas europinis marazmas kuo greičiau ir maksimaliai taikiai užverstų kanopas”.

Yra ir kitokių nuomonių: „Taip, Kremliaus melagiai pastoviai bando prastumti mums mintį, jog Europos Sąjunga tai toks pats blogis kaip Sovietų Sąjunga, todėl turėtume išstoti. Jie lygina ES bendrąją rinką, galimybę mūsų piliečiams laisvai studijuoti, siekti karjeros turtingiausiuose Europos miestuose su prievartine, per milijonus lavonų sukurta Sovietų Sąjunga, dar kitaip vadinamu tautų kalėjimu. Prie tokio suniveliavimo Europos Sąjunga nebeatrodo tokia gera, o Sovietų Sąjunga tokia bloga. Protingas žmogus, aišku, skiria kas yra kas, betgi kremlinukų melas yra nukreiptas į buką nelaimingą runkelį”. Bet komentaruose dominuoja „troliai”.

Specialiai nesidomiu komentatorių veikla ir negaliu daryti apibendrinimų, bet esu skaičiusi apgailėstą, kad „troliai” yra organizuojami iš užsienio, o štai tie, kurie bando jiems atsikirsti ir kurie pateikia objektyvią informaciją, yra savanoriai ir saviveiklininkai, todėl jų balsas silpnesnis. O Lietuvos valstybė, Lietuvos saugumo institucijos jų neorganizuoja ir jiems nepadaeda. Lašas po lašo, sakoma, ir akmenį pratašo. Ne tik neišmanėliai, „runkeliai”, bet ir kitokie nusivylę žmonės, pikti dėl savo nevykusio gyvenimo, gali užkibti ant „trolių” kabliukų. O kad mūsų visuomenė dar nėra subrendusi, rodo beveik kiekvieni balsavimai – pasirenkami atsitiktiniai žmonės, kuriais greitai nusiviliama. Tai gi paveikti mūsų žmonės skepticizmu, ką nors peikiant ir koneveikiant, yra dar labai lengva.

Maisant sąvokas – Europos Sąjungą lyginant su Sovietų Sąjunga – stengiamasi sujaukti žmonių protus. Iš komentarų matyti, kad rašo ne prasčiokai, o apsiskaite žmonės, suprasdami ką kalba. Supras-

O kas bus su Lietuva?

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

dami ir kad, pvz., pirmajame komentare paminėta prancūzė radikalė Marina Le Pen ir Vokietijoje veikianti nacionalistų AFD organizacija yra susijusios su Maskva ir Kremliumi. Ir ne tik bendradarbiauja, bet ir gauna pinigines paskolas.

Į talką – lietuviški euroskeptikai

Euroskeptikų pakanka ir Lietuvoje, ir jų nepavadinsi Maskvos statytiniais. Kad ir anksčiau mano jau minėtas prof. Vytautas Radžvilas ir jo įtakoje esantis jaunimo sambūris „Pro Patria”. Jie save pozicionuoja tėvynės patriotais ir ragina išsivaduoti iš Europos „priespaudos”. Europos Sąjungą lygina su Sovietų Sąjunga, nors šiems mokytiesiems žmonėms tikrai aišku, kad Sovietų ir Europos sąjungos – tai ne tas pat. Mes veržėmės į Europą, į pasaulį patys, kad apsigintume nuo rytų kaimyno grėsmės ir turėjome dėl to netgi nuostolių (pvz., teko uždaryti Ignalinos atominę elektrinę, sutikom ir su visomis kitomis sąlygomis beveik nesvarstę). Būti saugiems, būti didesniame būryje buvo svarbiau už viską, nes nenorėjome ir nenorime (bent dauguma ir bent šiandien) vėl patekti į barbarų nelaisvę. Mūsų sienos – Karaliaučiaus srityje ir Baltarusijoje – apstatytos Rusijos karinėmis bazėmis, ir jos vis didinamos ir vis labiau apginkluojamos.

Beje, jaunimo grupė „Pro Patria” buvo į Lietuvą pasikvietusi AFD, o sukritikuoti berniukai pareiškė, kad vokiečių radikalams jie tik suteikė tribūną. Dabar, artėjant Lietuvos Seimo rinkimams, vienas šio jaunimo sambūrio atstovų organizuoja naują – neva katalikišką partiją. Taigi Europos Sąjungos ardytojai bandys išipilietinti Lietuvoje ir instituciškai. Nors praėjusieji Europos Parlamento rinkimai parodė, kad radikalai Lietuvoje kol kas pasisekimo neturi (jų ideologas V. Radžvilas, pretendavęs į EP na-

rius, pralaimėjo), bet reikia pripažinti, kad darbas dirbamas nuosekliai, siekiant paruošti Lietuvą „supuvusios” Europos griuvimui – toks jų tikslas.

O štai jau ir šiookie tokie rezultatai. „Pakelk galvą, lietuvi!” – tai ką tik paskelbtas naujosios partijos Nacionalinis susivienijimas šūkis. Apie jį pranešė organizatorius, „Pro Patria” narys Vytautas Sinica. Suvažiavimas vyk-

šias sausio mėn. (Beje, vienas bendražygis jau atkrito. Nuo konservatorių pasitraukęs Seimo narys Rimantas Dagys, dalyvavęs pirmajame organizacijos steigimo pokalbyje, kurs savo partiją.) 15min.lt skelbia, kad nacionalistinės partijos steigimo laikinojoje politinėje taryboje yra 42 asmenys: filosofas Vytautas Radžvilas (pirmininkas), filosofas Kęstutis Dubnikas pavaduotojas (pavaduotojas), muzikologas Viktoras Gerulaitis, kompozitorius Faustas Latėnas, kalbininkė Jūratė Sofija Laučiūtė, aplinkosaugininkas Romas Pakalnis, rezistentas Petras Plumpa, viešųjų ryšių specialistas Darius Ryliškis, Žemės ūkio rūmų pirmininkas Arūnas Svitojus... Sunku patikėti matant kai kurias pavardes, bet taip skelbiama jų įsteigtoje Nacionalinio susivienijimo interneto svetainėje.

V. Sinicos teigimu, tarp norinčių būti partijos steigėjais gausu buvusių konservatorių, krikščionių demokratų, tautininkų, yra ir kitų partijų atstovų. O kodėl toks šūkis, iniciatorius aiškina taip: „Žodis ‘lietuvi’ pasirinktas tiesiog todėl, kad skamba, su juo šūkis turi energijos, kurią norėjome perteikti. Pabandykite išivaizduoti šūkyje žodį ‘pilietis’... Būtų itin korektiška, bet tinka rašant dokumentus, o ne visuomenei pažadinti”.

Matyt, vyrai ir karingos moterys skuba patekti į modernųjų traukinį – jeigu sėkmingi gali būti šūkliai „pirmiausia Amerika” ir „pirmiausia UK”, kodėl negali būti sėkmingas – „pirmiausia Lietuva”. Beje, yra tikimybė, kad kas nors iš jų į Seimą pateks, nes prieš kelias dienas Seimas „nuleido” patekimo į Seimą kartelę iki 3 proc. (vietoj 5 proc.).

Be abejo, Europos Sąjungoje yra kritikuotinų dalykų (vargu, ar pasaulyje rasime idealią žmonių sukurta organizaciją), bet tai mūsų namai, nuo kurių buvome atskirti ir į kuriuos taip veržėmės grįžti. O jeigu ne Europoje, tai kur?

Įteikti medaliai „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai”

Iš k.: Užsienio lietuvių departamento direktorius Marijus Gudynas, J. Matiulevičius, V. J. Bandis, ministras L. Linkevičius, V. Liškauskas, kun. A. Gauronskas, A. Saulaitis, D. Valukonytė ir R. Gabulas. URM nuotr.

Grudžio 13 d. Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius už ypatingus nuopelnus puoselėjant lietuviybę apdovanojo Lietuvos diasporos atstovus. Ženklo „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai” medaliai buvo įteikti kunigui jėzuitui **Antanui Saulaičiui**, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) atstovei Lietuvoje **Vidai Julijai Bandis**, Lenkijos lietuviams **Vytautui Liškauskui**, **Danutei Valukonytei**, **Jonui Matiulevičiui**, lietuviybės ir krikščionybės puoselėtojai Karaliaučiaus krašte kunigui kanauninkui **Anuprui Gauronskui**, paramos fondo „Kunigaikštis Konstantinas Ostrogiškis” vadovui **Robertui Gabului**.

„Mūsų tikslas padėkoti jums ir jūsų pavyzdžiu įkvėpti dabartinius užsienio lietuvių organizacijų lyderius bei narius kartu dirbti vardan mūsų

bendros ateities – įgyvendinti prieš 70 metų Lietuvos Chartoje įtvirtintus priesakus dirbti mūsų Tėvynės labui. Apdovanojimu 'Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai' kasmet pagerbsime mūsų diasporos atstovus už ypatingus nuopelnus puoselėjant lietuviybę, skatinant užsienyje gyvenančių lietuvių šitrukimą į Lietuvos gyvenimą ir gero vės Lietuvoje kūrimą”, – sakė ministras L. Linkevičius.

Garbės ženklas yra dviejų laipsnių: Aukso Vytis ir medalis.

Pirmuosius Aukso Vyčio garbės ženklus L. Linkevičius įteikė Prezidentui Valdui Adamkui, PLB, Vilniaus arkivyskupui metropolitui Gintarui Grušui, prelatui Edmundui Putrimui.

Garbės ženklo „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai” medaliais šiemet pagerbiami 24 asmenys.

URM inf.

TELKINIAI

Kalėdų stebuklo belaukiant...

Scenoje atgijo J. Marcinkevičiaus poema „Grybų karas“.

GRAŽINA KAZILIENĖ

*Ar matei speiguotą rytą
Šalčio braižą ant langu?
Ar jautei Kalėdų dvasią
Sūkury gerų draugų?..*

Tą ūkanotą, lietingą gruodžio 7-osios vakarą turbūt tik Kalėdų stebuklas galėjo išsklaidyti niūrius debesis, tačiau net ir pliaupiantis lietus nesutrukdė gausiam būriui Portlando Lietuvių Bendruomenės (LB) vaikučių ir jų tėvelių bei svečių susirinkti prie Kalėdinės eglutės ir drauge pajusti nuostabią Kalėdų dvasią...

Kalėdinis renginys tradiciškai prasidėjo bendra malda Latvių salės koplytėlėje – labai džiaugiamės, kad visų mylimas ir gerbiamas kun. Tomas Karanauskas specialiai atskrido iš Los Angeles laikyti šv. Mišių lietuvių kalba Portlando, Vancouverio bei Seattle tikintiesiems.

Stalus puošė kalėdinės kompozicijos.

Vakaro siela ir vedančiuoju jau antrus metus iš eilės buvo populiariusis Rolandas Dabukas – dailininkas, renginių vaikams bei suaugusiems sumanytojas ir organizatorius, aistringas šokėjas, sveiko gyvenimo būdo propaguotojas bei ypatingų Mandalų iš vaisių, uogų bei daržovių kūrėjas, nuostabus ir šiltas žmogus. Jo pagalbininkė šį kartą buvo žavioji Edita, Rolando žmona, drauge su vyru atvykusi iš Los Angeles.

Pirmajai vakaro daliai Rolandas pasirinko *disco* stiliaus personažo Videono Kameron Filmausko vaidmenį, kuris savo nuotaikingų pokštų, daugybės įvairiausių varžybų ir užduočių pagalba išjudino net ir pasyviausius

žiūrovus. Ir ko tik čia nebuvo! Vaikučiai bei jų tėveliai rungėsi svaitydami lankus ant „Briedžio ragų“, nešė ir stengėsi nepamesti apverstoje lėkštėje didžiulius kiaušinius; šokinėjo su maišais, suko galvą dėliodami dėlionės iš Rolando nupiešto paveikslo gabalėlių; „grojo“ inscenizuotame, ekspromtu susikūrusiame „Portlando orkestre“ ir patyrė dar daug visko smagaus.

Po to visi staiga atsidūrėme Paslaptinėje miške, tikroje Grybų karalystėje – Ingos Sadaunikaitei-Kozhevnikov vadovaujami Lituanistinės mokyklėlės „Atžalynas“ auklėtiniai paruošė teatralizuotą vaidinimą pagal Justino Marcinkevičiaus poemą „Grybų karas“:

*Ei, tai vija,
Pinavija, –
Visą dieną
Grybais lyja.
Visą dieną
Nuo pat ryto
Grybai krito,
Krito, krito...
Kai lietus
Nustojo lijęs,
Pražydėjo
Pinavijos.
O miške
Išdygo grybų –
Šimtas trisdešimt
Sodybų.*

Manau, daugelis iš vaikystės gerai prisimena šią populiarią eiliuotą pasaką apie grybus ir jų pulkaunyką, storą Baravyką... Buvo smagu stebėti ir klausytis, kaip vaikučiai deklamavo stropiai išmokus žodžius, o ir kokiomis gražiomis Grybų kaukėmis visi buvo pasipuošę! Didelis ačiū lituanistinės mokyklėlės direktorei Ingai Sadaunikaitei-Kozhevnikov ir mokytojai Ernestai Ingelevičiūtei už kantrybę bei pasiaukojimą, ruošiant vaikučius šiam vaidinimui bei dirbant su jais mokyklėlėje kas antrą savaitgalį.

Antroji, ypatingoji, vakaro dalis buvo susitikimas su vaikučių ilgai lauktu Kalėdų Seneliu, kurį vaidino mūsų svečias, energija trykštantis R. Dabukas. Tikrai ne kiekvienas gali pasigirti turėjęs laimę pabendrauti su tokiu linksmu, nenustygstančiu vietoje, dainuojančiu ir šokančiu Kalėdų Seneliu! Jis nė iš tolo nepriminė mūsų vaikystės laikų „Senelio Šalčio“, kuris būdavo storas ir nepaslankus, pavargęs po ilgos kelionės, sėdėdavo kėdėje ir sunkiai dūšaudavo...

Taigi, vaikučiams teko ir čia pasidaruoti: Kalėdų Senelis nenorėjo nė

vienam iš jų taip lengvai atiduoti išsvajotą Kalėdinių dovanėlių – kiekvienas turėjo atskleisti kokį nors savo talento bruožą: padainuoti dainelę (čia Kalėdų Senelį maloniai nustebino skardziabalsė mažoji dainininkė Kaja Kazilas), sušokti šoki, pagroti muzikiniu instrumentu (gražiai pasirodė Greta Babarskaitė ir Dominika Kozhevnik).

Su Kalėdų seneliu mielai bendravo vaikai...

kov), ką nors suvaidinti arba ...tiesiog pamirskėti pagal muziką! Pastarasis sugebėjimas šiomet itin pasireiškė tarp vyresniųjų vaikų.

Po tokių linksmybių jau ir užkąsti atėjo laikas – visi susibūrėme prie

tradiciniais Kūčių ir Kalėdų patiekalais nukloto stalo ir ragavome mūsų šeimininkų paruoštų gardėsių: įvairių daržovių mišrainių, silkės su grybais (Lauryno Misevičiaus rinktais aplinkiniuose Washingtono valstijos miškuose), tą pačią dieną upėje Andriaus Kazilo sužvejotų keptų upėtakių, įvairiausių pyragų ir kitų skanumynų.

Bet Kalėdinis vakaras vaisėmis dar nesibaigė – laukė daugiau pramogų vaikučių tėveliams ir svečiams: kojas pamiklinom nuotaikingame konkurse „Šokis su kėde“, šokom, bendravom iki pat vėlaus vakaro, nes visus apgaubusi Kalėdų dvasia sušildė širdis ir norėjosi tą gerį skleisti plačiau, už šios bendruomenės ribų.

Todėl ne veltui ir šiomet prisiminėme gerą tradiciją paaugoti tam tikrą sumą bendruomenės surinktų lėšų Lietuvoje gyvenantiems neįgaliams vaikams arba seneliams, kurie turi finansinių problemų ir negali sulaukti reikalingos medikų ar kitos pagalbos. Šiomet nusprendėme paremti cerebralinį paralyžiumi sergantį berniuką Pijų, kurio laukia sudėtinga operacija JAV ir ilgas bei daug išlaidų pareikalausiantis reabilitacijos laikotarpis.

Kada gauni dovaną, pilnėja tavo delnai. Kada duodi ją kitam – pilnėja tavo širdis. Tad pripildykime per Kalėdas savo širdis gerumu. Lai Kalėdiniu laikotarpiu netrūksta paslapties, grožio, džiaugsmo, dovanų, dėmesio vienas kitam.

Portlando LB valdybos vardu linkime, kad šis nuostabus laikas būtų skirtas ne liūdesiui, bet įvairiems geriems darbams, prasingam bendravimui, gyvenimo peržvelgimui ir naujų planų kūrimui. Su artėjančiomis šv. Kalėdomis, mielieji, linkime visiems jums patirti šv. Kalėdų dvasios stebuklą!

Nuoširdus ačiū visiems, kas prisidėjo prie šios gražios šventės sumanymo ir įgyvendinimo – PLB valdybai ir jos pirmininkei Giedrei Babarskienei, lituanistinės mokyklėlės „Atžalynas“ direktorei I. Sadaunikaitei-Kozhevnikov ir mokytojai E. Ingelevičiūtei, vakaro vedėjai Milanai Koroteev bei visiems savanoriams, kurių dėka salė ir Kalėdinė eglutė buvo gražiai papuoštos, o stalai – šventiškai padengti.

Gražina Kazilienė – PLB atstovė spaudai ir ryšiams su visuomene.

...ir suaugusieji. Juk tai proga sugrįžti į vaikystę!

Jaunimo centro metinis pokylis

Jaunimo centro tarybos pirmininkas Antanas Rašymas sveikina savo bendradarbius – tarybos narius.

Atkelta iš 1 psl.

Tarp garbės svečių buvo keturi kunigai: tėvų jėzuitų provincijolas kun. Vidmantas Šimkūnas, kun. Algis Baniulis SJ, kun. Lukas Laniauskas SJ ir kun. Jaunius Kelpšas. Prieš pokylį šie kunigai Jaunimo centro koplyčioje atnašavo šv. Mišias.

Pranešėja pokylio oficialiąją dalį pradėjo primindama Jaunimo centro istoriją, kuri prasidėjo 1948 m. su tėvų jėzuitų atvykimu į Čikagą. Centro statyba pradėta 1956 m. liepos mėn. 20 d., kada oficialiai buvo prakasta žemė, o netrukus Jaunimo centre pradėjo veikti Čikagos Aukštesnioji lituanistikos mokykla. 1959 m. buvo įkurta Čiurlionio galerija, o po kelerių metų Jaunimo centras išplėstas, sujungtas su koplyčia ir jėzuitų vienuolynu. Pranešėja išvardijo organizacijas, kurios šiuo metu išikūrusios Jaunimo centre: tai Čikagos lituanistinė mokykla, Lituanistikos tyrimo centras, Čiurlionio galerija, skautai. Ji taip pat paminėjo Jaunimo centro tarybos neseniai atliktą remontą didžiojoje ir mažojoje salėse. Dabar čia tikrai puošnu ir patrauklu.

Jaunimo centro tarybos pirmininkas A. Rašymas pakvietė į sceną savo bendradarbius – dabartinės tarybos narius ir juos apdovanojo. Tarybos narys dr. Audrius Plioplys narių vardu pirmininkui taip pat įteikė dovaną. Dr. Plioplys pabrėžė, kad A. Rašymas yra pasišventęs Jaunimo centrui ir jam dirba iš visos širdies.

Savo žodyje A. Rašymas pareiškė, kad Jaunimo centro durys plačiai atidarytos lietuviškai veiklai. Centru naudojasi šokių grupės, chorai, lituanistinė mokykla. Pirmininkas padėkojo visiems centro rėmėjams. Jis į sceną pakvietė Lietuvių Fondo atstovą M. Kasniūną, kuris priminė, kad LF veikia beveik tiek metų, kiek Jaunimo centras. „Sveikinu ne pastatą, o lietuviybės sielą“, – tarė M. Kasniūnas ir Jaunimo centro pirmininkui įteikė 10,000 dol. čekį – tai LF parama Jaunimo centrui.

Tėvų jėzuitų provincijolas kun. V. Šimkūnas sveikinimo žodyje priminė, kad žmogus nėra vien protas. Žmogui reikia kultūros, estetinio jausmo, reikia visko, kas žmogų daro kilnesnį. Todėl Jaunimo centras lieka reikalingas. „Baltic Way“ organizacijos pirmininkė R. Butkus padėkojo Jaunimo centrui ir tarybos pirmininkui A. Rašymui už dalyvavimą Baltijos kelio 30 metų sukakties minėjime Čikagos miesto centre. Pirmininkė pasidžiaugė, kad šis renginys sujungė lietuviškas organizacijas. Ji įteikė dovaną A. Ra-

A. Rašymas iš Lietuvių Fondo atstovo Mariaus Kasniūno priima LF paramą Jaunimo centrui – 10 000 dol. čekį.

Garbės stalas: (iš k.) kun. Lukas Laniauskas, Marius Kasniūnas, kun. Algis Baniulis, kun. Vidmantas Šimkūnas, ir Saulius Kuprys.

šymui ir „Baltic Way“ organizacijos nariui S. Kupriui. Konsulas M. Bekešius, neseniai grįžęs iš kelionės pas Clevelando lietuvius, perdavė jų linkėjimus Jaunimo centrui. Jis taip pat perdavė Tėviškės parapijos geriausių linkėjimus. Konsulas nuo savęs palinkėjo Jaunimo centrui kuo daugiau renginių.

Jaunimo centrą sveikino Čikagos

lituanistinės mokyklos direktorė V. Rupšienė. Ji pasidžiaugė glaudžia Jaunimo centro ir mokyklos draugyste. Direktorė pasidžiaugė, kad geradarių aukotojų dėka 2018–2019 mokslo metais buvo įteiktos 1000 dol. stipendijos trims abiturientėms: Liepai Januškaitei, Gajai Majauskaitei ir Laurai Nainytei. Pirmininkas A. Rašymas paskelbė, kad savo ruožtu Jaunimo centro tary-

ba Čikagos lituanistinės mokyklos stipendijų fondui aukoja 1000 dol.

Kun. Lukas Laniauskas sukalbėjo maldą prieš valgį ir pakartojo šv. Mišių metu sakytą pamokslą pagrindinę mintį – kad visi esame pašaukti būti pranašais. Tada šventės dalyviai gardžiauosi Morkūnų „Lithuanian Plaza“ paruoštais pietumis.

Pokylio meninė dalis prasidėjo DanceDuo studijos šokėjų pasirodymu. Šokėjai, vadovaujami Sandros Krumhorn, atliko įvairius stilizuotus šių laikų šokius. Šoko paauglių pora, vaikų pora ir suaugusiųjų porų ansamblis. Paskutinio suaugusiųjų šokio choreografija buvo pritaikyta Vytauto Kernagio dainai „Mūsų dienos kaip šventė“. Pokylio dalyviai plojimais įvertino visus šokėjus – jaunus ir suaugusius.

Antrąją meninės programos dalį atliko solistai Agnė Giedraitytė ir Martynas Matutis. Jų programa buvo įvairi ir įdomi, o jų balsai skambėjo labai ryškiai ir maloniai. Programą jie pradėjo duetu sudainuodami dainas „Už žalių miškelį“ ir „Skriski, skriski, Lietuvėle“. M. Matutis atliko Fausto Strolios dainą „Grišim, grišim“, kurios melodija ir žodžiai, be abejo, žinomi daugeliui, kurie lankė lituanistinė mokyklą Jaunimo centre ir buvo F. Strolios dainavimo pamokų mokiniai. A. Giedraitytė atliko dainą „Tai gražiai mane augino“ ir V. Kernagio dainą „Baltas paukštis“. Pastaroji daina priminė Čikagoje vykusią 2015 m. dainų šventę. Tą šventę priminė ir M. Matutis su „Dainų dainele“. Matutis ne tik padainavo šią dainą, bet kartu pagrojo ir savo paties atliktą bei įrašytą chorinę palydą: jis įrašė visas keturias (sopranų, altų, tenorų ir bosų) partijas. Giedraitytės ir Matučio duetas gražiai atliko dainininko Josh Groban išpopuliarintą dainą „You raise me up“, bet džiugu, kad jie tą dainą atliko lietuvių kalba. Koncertą baigė A. Giedraitytė su daina „Duok man savo ranką“, kurią ji yra įrašiusi savo naujoje kalėdinėje kompaktinėje plokštelėje. Šiedu dainininkai tarp lietuvių vis dažniau pasirodo kartu. Nenuostabu, kad jie dažnai kviečiami – nors dar labai jauni, bet jų balsai išlavinti, sklandūs. Buvo labai malonu jų klausytis.

Jaunimo centro metinis pokylis baigėsi optimistiška nuotaika. A. Rašymo vadovaujama Jaunimo centro taryba pasiryžusi toliau veikti ir centro lietuvišką veiklą tęsti bei vystyti. Kai kurie sveikintojai pabrėžė, kad jie sveikina ne pastatą, o žmones. Žinoma, svarbiausia yra žmonės, kurie centre susirenka, darbuojasi, kuria. Tačiau svarbi ir vieta, pastatas. Architektai, be abejo, sakytų, kad patogus, estetiškai patrauklus ir praktiškai gerai sukomponuotas pastatas padeda žmonėms, kurie juo naudojasi, geriau jame veikti. Jaunimo centras yra toks patogus, patrauklus pastatas, kuriame malonu ir jauku būti. Todėl gera buvo dalyvauti Jaunimo centro metiniame pokilyje ir kartu su centro rėmėjais ir bendradarbiais pasidžiaugti ne tik lietuviška veikla, bet ir gražiu, lietuvišku pastatu.

DanceDuo studijos šokėjai po pasirodymo apdovanoti gėlėmis. Antra iš k. – studijos vadovė Sandra Krumhorn.

J. Kuprio nuotraukos

Advento papročiai

Advento papročiai buvo siejami su saulės keliu per dangaus skliautą.

Iki Kalėdų likus kiek mažiau nei mėnesiui prasideda Adventas – ramybės ir susikaupimo laikotarpis, krikščionims žymintis laiką, kuomet tikintieji laukia Jėzaus gimimo metinių ir ruošiasi joms. Lotyniškai žodis „adventus“ reiškia „atėjimą“. Juo prasideda bažnytinių švenčių liturginiai metai. Per adventą krikščionys tradiciškai penktadieniais pasninkauja, o viso advento laikotarpiu atsisako triukšmingų linksmybių, daugiau laiko skiria apmąstymams.

Katalikams adventas prasideda ketvirtąjį sekmadienį prieš Kalėdas. Šio periodo pradžia gali svyruoti nuo lapkričio 27 d. iki gruodžio 3 d. Šiomet adventas prasidėjo lapkričio 27 d. Anglikonai, liuteronai ir kai kurios kitos krikščionių bendruomenės adventą minėti pradeda šeštą sekmadienį prieš Kalėdas, arba pirmą sekmadienį po šv. Martyno die-

vento vainiko žvakė buvo degama visai šeimai susėdus prie stalo. Degimo laikotarpis tapdavo proga aptarti dienos darbus, pasikalbėti, kartu pasimelsti. Remiantis etnologiniais šaltiniais, būdavo svarbu ir žvakių spalvos – ant vainiko degti reikėdavo tris violetines ir vieną rožinę žvakę. Džiaugsmą simbolizuojanti rožinė žvakė turėdavo būti uždegama trečiąjį advento sekmadienį. Kai kuriuose advento vainikuose būna ir penktoji, Kristaus, žvakė, uždegama per Kūčias ar Kalėdas. Advento vainikus galima rasti tiek bažnyčiose, tiek namuose. Advento vainikas atsirado kaip protestantiška tradicija, tačiau ją perėmė daug krikščionybės atšakų.

Pasninkas

Kita svarbi tradicija – pasninkas. Žodis „adventus“ apibūdina patį laikotarpį, o „pasninkas“ – krikščionišką tradiciją per šį laikotarpį tam tikromis die-

Pasninkas turėjo ir visiškai pragmatišką prasmę – pasitaupyti maisto Kalėdoms ir likusiai ilgai žiemai.

nos (lapkričio 11 d.). Į Lietuvą adventas atėjo kartu su krikščionybe, nors neabejojama, kad kai kurios jo tradicijos yra susijusios ir su ikikrikščioniškais lietuvių papročiais.

Kada adventas atsirado Vakarų pasaulyje, nėra tiksliai žinoma. Pati gruodžio 25 d., kaip Kristaus gimtadienis, nusistovėjo apie 300 m. po Kr. Tačiau žinoma, kad jau 480 m. po Kr. adventas tikrai egzistavo, o 567 m. Bažnyčia oficialiai išleido įsaką vienuoliams pasninkauti kiekvieną gruodžio dieną iki Kalėdų.

Advento vainikas

Tai horizontalus visžalio augalo – eglės ar pušies – šakų vainikas, į kurį būna įstatomos keturios žvakės. Pirmąjį advento sekmadienį uždegama viena žvakė, antrąjį sekmadienį – dvi, trečiąjį sekmadienį – trys, o paskutinį sekmadienį prieš Kalėdas jau dega visos keturios žvakės. Tradiciškai ad-

Advento kalendorius

Advento kalendorius kaip tradicija išpopuliarėjo naujaisiais laikais: XIX–XX a. sandūroje. Nors dažniausiai po kiekvienu advento kalendoriaus langeliu slepiasi šokoladiniai saldainiai, advento kalendorių būna įvairių. Kai kuriose jų atmainose atidarius „langelį“ galima rasti kalėdinį eilėraš-

Žaidimai, rateliai nebūdavo triukšmingi, itin linksmi, greičiu melancholiški, santūrūs.

tį, kituose – smulkių dovanėlių.

Ramybės laikotarpis

Sekant krikščioniška tradicija, per adventą dera nesilinksminti, nerengti vakarėlių ir švenčių – daugiau laiko skirti ramiam bendravimui, džiaugsmingam laukimui. Linksmybių metu buvo laikomas laikotarpis tarp Kalėdų ir Trijų karalių.

Kaip adventą minėjo senovės lietuviai?

Pasak M. Liugienės, anksčiau buvo tikima, kad Kūčios ir Kalėdos užbaigia senąjį metų ciklą ir po jo prasideda naujasis, kurį pasitikti reikia atitinkamai pasiruošus, apvalius ir kūną, ir sielą. Todėl manyta, kad iki Kūčių būtina gražinti visas skolas, išspręsti per metus kilusius konfliktus, iš pagrindų sutvarkyti ir apsikuopti namus. Kūčių dieną būdavo ruošiamas pirtis arba visa šeima maudydavosi kubile. Manyta, kad per adventą nevalia skolintis nei maisto, nei pinigų, ypač šis draudimas stiprus būdavo Kūčių dieną. Senovės lietuviai tikėjo, jog tokiu atveju bus blogi metai tiek tam, kuris skolina, tiek ir tam, kuris skolinasi. Be to, anksčiau buvo tikima, jog per šias keturias savaites nevalia atlikti to, kas naikina visumą. Advento metu nebūdavo galima pjauti medžių, kapoti malkų.

Pasak etnologo Liberto Klimkos, anksčiau nuo gruodžio 13 d. minėtos Šviesos dienos iki Kalėdų būdavo atidžiai stebimas oras. Manyta, kad kiekviena diena atitiks kitų metų mėnesį – kokia bus gruodžio 13 d., toks bus ir sausis, kokia bus gruodžio 14 d., toks bus ir vasaris ir t. t.

Be to, prie namų slenksčio būdavo paberiamas dvylika žiupsnelių druskos, atitinkančių dvylika mėnesių. Žiūrėta, kuris jų labiau sudrėks – manyta, kad tas mėnuo bus ir lietingiausias.

„Tautiniai papročiai tarsi savaimė įsiterpė į adventą. Mat senų senovėje žmogus, vadovaudamasis mitine galvosena, manydavo, kad būtent piktosios žiemos jėgos nužudo augmeniją ir įkalina saulę. Tad reikia imtis maginių veiksmų – apeigomis sukurti Visatą iš naujo, ir laikas vėl pradės tekėti, vėl sugrįš saulutė ir suvešės augmenija.

Tradicinėse gruodžio mėnesio lietuvių šventėse išliko nemaža senųjų tikėjimų relikto. Tai liudija ir švenčių pobūdis: jos neskubios, trunkančios keletą dienų, reikalaujančios ilgo pasiruošimo, nes gaminami ypatingi valgiai, persirengėlių kaukės, puošiami namai. Žiemos šventėse tariamai bendraujama su protėvių vėlėmis, tuo siekiant numatyti ateitį, būsimų darbų sėkmę, ateinančių metų derlių“, – sako L. Klimka. Apskritai prieš Kūčias ir Kalėdas didieji lau-

ko darbai būdavo baigti, žmonėms atsisirasdavo daugiau laiko bendrauti, vykti vieniems pas kitus, taip pat vykdavo tradiciniai advento turgūs.

Advento papročiai ir choreografija

Lietuvos kaime tai maldos, vilties ir šviesos metas – Kristaus laukimas. Keltis ankstyvą advento sekmadienio rytmetį, budėti ir melstis būdavo taip pat natūralu, kaip ir kasdienę duoną valgyti. M. Katkus knygoje „Balanos gadynė“ prisimenama, kad advento sekmadieniais anksti rytą, trečią ar ketvirtą valandą, pasigirsdavo garsas iš gatvės, žadinantis gyventojus. Tai kaimo būgnas keldavo žmones „prie šventinės advento apyvokos“: važiuoti į rarus, eiti giedoti, likti namuose, krosnį kūrenti ir pusryčius tiekti.

Rarotai – ypatinga Advento puošmena. Tai pirmosios ankstyvosios šv.

Verpti tomis savaitėmis nebuvo rekomenduojama, bet tai geras laikas ruošti verpalus.

Mišios sekmadieniais. Bažnyčioje visi rinkdavosi prie Mergelės Marijos altoriaus, kur iškelta aukštai virš kitų ir gražiai papuošta degdavo rarotų arba rasotoji žvakė. Jei einant rarotų prieš patekant saulei nuraudonuodavo dangus, tikėtasi neramių metų. Lijundra, gausus šerkšnas reiškė taikius, ramius laikus. Einant į rarotus ar iš jų sutiktas vilkas ar jo pėdsakai – ženklas jaunimui, kad kaime bus sušoktos vestuvės.

Rašytiniai šaltiniai, tautosaka leidžia spėti, kad ir mūsų protėviams (iki krikščionybės) buvo būdingas ritualinis susilaikymas, kai kuo primenantis krikščionišką adventą. Šiuo laiku pagausėja įvairių draudimų, apribojančių ne tik ūkinę žmogaus veiklą, bet ir dvasinį gyvenimą. Tautosakoje ir etnografiniuose aprašymuose dažniau minimi numirėliai, vaiduokliai, velniai

ir kitos būtybės, padaugėja tikėjimų ir burtų. Atsisakoma linksmų pramogų, o tautosakoje minimi personažai gyvūnai – kiškis, lapė, voverė – lietuvių mitologijoje labiau sietini su požemio ir mirties pasauliu. Su tuo siejasi ir daugybė adventinių tikėjimų bei draudimų. Sakyta, kad per adventą negalima kirsti miško. Šio draudimo nepaisiusieji pasakojo matę aukštai tarp medžių aukštą, žilą moterį – miškų dvasią. Užsimojus kirviu medin pasigirsdavę kraupūs garsai, raudojimai. Iš advento laikė kirstų medžių suresta pirkia žmonės nesidžiaugdavę. Tokioje pirkioje dažnai naktimis baladojasi, vyksta netikėčiausi nutikimai. Šiuo laikotarpiu medžių negalima kirsti ir dėl to, kad ateinančią vasarą miškas pradeda prastai augti, medžiai pasidaro gumbuoti.

Tamsusis prieškalėdinis laikotarpis – tai žmonių fizinio ir dvasinio apsisvalymo, ramybės ir taikos metas. Nevalia nieko skriausti. Žmonės vengdavo medžioti, nekirpdavo avių, nes kito kirpimo vilnos bus kietos bei šiurkščios, be to, dobilai augsia reti. Buvo sakoma, jei mergina nukirps avis, tai ištėkės už tinginio arba jos vaikai bus tinginiai. Per adventą nepildavo pagalvių, nes varnos jaunus žasyčius ir kitus naminius paukščius išnešios ar užkapos. Per adventą negalima dirbti vakarais, ypač sulaukus dvyliktos valandos. Nes piktos dvasios žmones persekioja, jos pasibeldžia į langus ir kas pasižiūri, tas neišvengia mirties.

Ribojant darbus atsirasdavo daugiau laiko stebėti gamtos reiškinius, iš kurių bandyta nuspėti būsimą derlių. Jei gilus sniegas, tikimasi gero vasarojaus. Saulėtos dienos pranašavo gerą daržovių derlių. Jei per adventą šalta, tai bus karšta vasara ir didelės perkūnijos. Dažni atodėriai turėję nulemti rugių grūdینگumą. Žvaigždėtos naktys pranašavo žuvingus metus. Dideli sniego kashniai vėjuotomis naktimis moterims žadėjo gerą sėmenų derlių.

Šiuo laiku daug pasninkaujama, draudžiami triukšmingi pasilinksminimai, bažnyčioje netuokiama ir į piršlius nevažiuojama. Tačiau vedybos neužmiršamos. Laikas nuo Visų Šventųjų iki Kalėdų yra buvęs piršlybų ir vestuvių metas, nes žmonės turėję daugiau laisvo laiko ir maisto vaisėms. Didžiajai daliai naujametinio laikotarpio choreografijos būdinga piršlybų tematika. Nors per adventą šokti bei linksmintis krikščionių bažnyčia draudė, tačiau yra žinoma, kad džiūkai turėjo tam tikrą dainų ir žaidimų rūsį, specialiai šiam laikui skirtą. Todėl ir advento metu tokias dainas dainuoti ir žaisti nebuvo „nuodėmė“. Matyt, ilgainiui adventas pakeitė nusistovėjusią tvarką – piršlybos persikėlė į pokalėdinį mėsiėdo laikotarpį. Iš ankstesnių laikų yra išlikę įdomių vedybinių būrimų ir spėjimų. Pavyzdžiui, „Devynis advento vakarus reikia sukalbėti po tris Sveika Marija ir dešimtą naktį susapnuos savo išrinktąjį“ (Levūnai, Varėnos r.). Bet labiausiai su merginų vedybų laimės spėjimais, panašiais į Kūčių-Kalėdų ir Naujųjų metų išvakarių būrimus, siejasi advento pradžia (šv. Andriejaus diena). Tai tinkamiausias laikas magijai. Visoje Lietuvoje paplitę vedybiniai burtai, atliekami su kanapėmis ir aguonomis. Kanapės – vyriškas augalas. Vyras jas rovē, iš jų vijo virves, botagus. Bet kanapių, kaip ir aguonų, paplitimą ateities spėjimo magijoje, ko gera, daugiau lėmė jų narkotizuojantis poveikis. Šio poveikio nepaaiškinamumas vėlgi galėjo būti siejamas su anapusiniu pasauliu. Paplitęs būrimas laužti vyšnių šakelę ir įmerkus stebėti, kada ši pražys. Vyšnios pražydėjimas Kūčių dieną lėmė merginos ištėkėjimą

dar tais pačiais metais. Rečiau spėjimams būdavo naudojamos rūtos. Daug reikšmės skirta šv. Andriejaus nakties sapnams. Kad sapnai pildytųsi, būtinos specialios sąlygos ir priemonės. Pavyzdžiui, visą vakarą su niekuo nesikalbėti, sukalbėti rožančių, po galva pasidėti vyriškas kelnes, po lovą pasikišti dubenį vandens ir rankšluostį ir t. t.

Ilgais Advento vakarais jaunimas ir vyresnieji susirinkdavo į vieną kaimo trobą vakaroti – kiekvienas savo atsineštą darbą nudirbti: verpti, austi, pančius vyti, vilnas kedenti, plunksnas plėšyti, tinklus nerti, nagines raukti, šaukštus drožti ir pan. Ilgus vakarus trumpindavo dainuodami apeigines dainas. Advento dainos panašios į kalėdines, tačiau jose dažniausiai dainuojama apie būsimas vestuves. Dainos pasakoja apie šeimos kūrimo rūpesčius, gausu vaizdų, kaip jaunikis pasirenka nuotaką arba nuotaka ieško jaunikio. Nusėdėti ramiai ilgą vakarą prie nuobodokų darbų jaunimui būdavo sunku, norėdavosi pajudėti, todėl jie imdavo žaisti įvairiausių žaidimų: „žiedą dalyti“, „žiūžį nešti“, „gūžinėti“, „šešką gaudyti“.

Advento žaidimai

Advento žaidimų daugiausia užrašyta Dzūkijoje, mažiau – Aukštaitijoje, nedaug – Suvalkijoje, o Žemaitijoje išliko tik kalbamieji žaidimai. Tuose žaidimuose daug intrigos ir vaidybos, todėl ir praradę ryšį su apeigomis, jie dar ilgai išliko kaip advento laikotarpio pramoga jaunimui. Daugumos advento žaidimų veiksmai arba motyvai yra simboliški, apeiginės prasmės. Paprastai žaidime dominuoja koks nors vienas motyvas, todėl pagal jo tipą žaidimus galima suskirstyti į grupes. Tačiau kai kuriuose žaidimuose yra keli motyvai. Dažnai keli motyvai žaidime papildo vienas kitą ir dera tarpusavyje, yra tartum improvizuoti variantai, turintys tą pačią prasmę, – taigi vienas žaidimo būdas lengvai gali būti pakeičiamas kitu. Tai aiškiai matyti nagrinėjant to paties pavadinimo žaidimų variantus: pavyzdžiui, „Jievaro tiltas“ gali būti žaidžiamas ir kaip „vartų“ žaidimas, ir priešpriešinėmis eilėmis, ir pervedant žaidėjus iš vienos grupės į kitą. Žiėmos ciklo „vartų“ žaidimų grupei priklauso kai kurie, „Jievaro tilto“, „Jievaro žmonių“ variantai, žaidimai „Verubė“, „Antelė“, „Oi, kas ty“, „Žasų tiltas“, „Oi, aš pati viena šoku“ ir kiti.

„Vartų“ žaidimų tipiškas veiksmas yra toks: priešpriešiais sustoja žaidėjų pora ir vorelė, jie pakaitomis dainuoja ar sako dialogą, paskui vorelė lenda pro poros padarytus „vartus“, galiausiai „vartus“ padariusi pora sugauna paskutinį vorelės žaidėją. Kai kuriems žaidimams būdingas pasiskirstymas į grupes pagal lytį. Dažniausias šių žaidimų veiksmas – pakaitinis priešpriešiais esančių žaidėjų judėjimas pirmyn ir atbulomis atgal. Pats gražiausias ir plačiai žinomas buvo „Jievaro tiltas“. Jo choreografija nesudėtinga, ratuotojai sudarydavo dvi grupes, kurios tarpusavyje bendraudavo. Viena pusė klausdavo, o kita atsakydavo. Iš pradžių visi stovėdavo vietoje ir tik dainuodavo, o vėliau eisdavo vieni artyn kitų. Susitikus vaikinaimais viena merginą į savo tarpą ir visi nueidavo į merginų vietą, o likusios merginos ateidavo į vaikinų vietą. Tada ginčydavosi dėl jos gražumo.

Beveik visiems advento žaidimams būdinga vaidyba arba teksto vaizdavimas judesiais: pavyzdžiui, Snaudalė pagal dainos tekstą „verpia“ ir „raudą“. Suporavimo žaidimuose „motina“, „piršlys“ bei „jaunasis“ vaidina

Avių kirpimas – Trumpomis žiėmos dienomis paisydavo draudimo skriausti gyvūnus, net ir kirpti avis.

Kalėdiniai arkliai – Advento dienomis vieni pas kitus lankydavosi tik esant būtinam reikalui. Kaimynus prisimindavo per Kalėdas.

piršlybų sceną ir pan. Vaizduojamųjų žaidimų grupei priskirti advento žaidimai: „Gili gili upelė“, „Apynys“, „Snaudalė“, „Atvažiuoja žolynai“ „Jaščeras“ ir kiti.

Dar viena adventinių žaidimų grupė yra žaidimai užrištomis akimis. Šiuose žaidimuose vėl matome būdingą dviejų pasaulių priešpriešą: žaidėjas užrištomis (užmerktomis) akimis tarsi patenka į ano pasaulio sferą ir bendrauja su kitais žaidėjais, nesančiais tokios būsenos. Populiariausi žaidimai užrištomis akimis – „Laumė“ („Lauminėjimas“), „Pušis“ („Pušinėjimas“, „Pušies gaudymas“), „Gūžynės“ („Gūžinėjimas“), „Vištelė“ („Akla višta“).

Kai kuriuose žaidimuose svarbiausias būna spėjimo motyvas. Jis dažnai pasitaiko ir žaidimuose užrištomis akimis. Bene labiausiai žinomas spėjimo žaidimas – „Žiedas“ („Žiedo dalijimas“), kurį žaidžiant vienas žaidėjas turi atspėti, pas ką tas žiedas paslėptas. Žaisdami „Žiedą“ žaidėjai susėsdavo ratu ir laikydavo suglaustus delnus, o dalintojas dalija. Tada visi dainuoja ir spėja, pas ką žiedas žydi. Panašiai žaidžiamas ir žaidimas „Gaudė sakalėlis gegulę, kalėda“.

Advento žaidimuose būta ir peikimo. Žaidžiamojoje sutartinėje „Kazilio“ skamba kaltinimas dėl pragerto žirgelio. Kituose sutartinės variantuose kaltinama dėl įvairių kitų pragertų daiktų: sėrmėgėlės, čebatėlių, rugių bačkos. Peikimo esama ir „Snaudalėje“, „Genyje“. Kai kuriuose žaidimuose peikimas buvo išreiškiamas net mušimu. Ypač agresyviai buvo puolamas „genys“. Eidami aplink „genį“ žaidėjai dainuodami jį bardavo, kad ēda mėsa, o jis vaidindavo, kad tikrai lesa. Pabaigę dainuoti visi puldavo pešioti „genį“.

Dažna žaidimuose buvo ir piršlybų, susiporavimo tema. Svarbiausias šių žaidimų veiksmas – piršlybų imitacija. Šie žaidimai galėjo vykti tik tarp skirtingų lyčių, tačiau didelę dalį žais-

davo vien merginos („Joja bejoja“, „Sesulės“). Viena merginų eilė siūlydavo kitos eilės merginoms tekėti už „mies-telio berno, šiaučiuko, kriauciuko ir kt.“ Ryškiausi žaidimų tarp skirtingų lyčių pavyzdžiai: „Svotai“, „Oi, aš josiu pas motulį“, „Uošvelė“. („Labas rytas, uošvela“, „Labas rytas, motinėla“), „Snaudalė“ ir kiti. Suporavimo žaidimų tekstas paprastai būdavo improvizuojamas, kadangi visų suporavimo žaidimų siužetas beveik vienodas. Pavyzdžiui, piršlybiniame žaidime „Snaudalė“ pagrindinė veikėja Snaudalė sodinama ant kėdės, o kiti eina aplink ratu dainuodami. Po to žaidėjai perša jaunąjį, o Snaudalė vis peikia, kol išsirenka tinkamą. Kituose žaidimuose moterys ar merginos sėdi ant suolo, o piršliai dainuodami perša jaunikaity.

Turgūs

Savitą atspalvį advento pabaigai suteikdavo kalėdiniai turgūs, vadina-mi saldaturgiais (Kėdainių, Panevėžio, Rokiškio, Ukmergės, Zarasų raj.) ar sal-džiais kermošiais, moterų turgumis. Tai paskutiniai metų turgūs. Moterys šiems turgums ruošdavosi iš anksto. Juose pardudavo ir pirkdavo aguonas, kanapes, kviečius, linų sėmenis, pupas, žirnius, cukrų, medų, spanguoles, žalius ir džiovintus obuolius ir t. t. Nuo antrojo mūsų šimtmečio ketvirčio – ir eglutės, iš šiaudų bei spalvoto popie-riaus padarytus eglučių papuošalus.

Pavakariais visi lenktyniaudami skubėdavo į namus, manydami, kad su darba is geriau seksis, jei parvyks namo anksčiau už savo kaimynus.

Papročiai, tikėjimai, spėjimai rodo, kad liaudies kalendoriuje adventas – mistiškas laikas. Galima manyti, kad senovėje tai buvęs rimties, saulės gesimo laikas ir ūkinių metų pabaiga.

Parengė Vitalius Zaikauskas
Naudotasi įvairia literatūra

Lietuvos vaikų fondas

leško vilties spindulėlių

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ ieško rėmėjų konkretiems vaikams. Norintys ištiesti pagalbos ranką, palengvinti gyvenimą nepritekliuje gyvenančiam vaikučiui, kviečiami pasirinkti du vaikučius (tam atvejui, jei vienas būtų jau gavęs rėmėją) ir atsiųsti auką metams – 360 dol. Rėmėjas gauna vaiko nuotrauką, apibūdinimą, adresą. Jei pageidauja, rėmėjas, gali susirašinėti su vaiku, bet tai nebūtina. Po metų ar vaiko (rėmėjo) padėčiai pasikeitus, rėmėjas gali nutraukti paramą. Švenčių metu rėmėjas gali pridėti papildomą auką, bet tai taip pat nėra būtina. Nuo federalinių mokesčių nurašomą auką prašome siųsti: „Saulutė“ („Sunlight Orphan Aid“), 1133 Amber Dr., Lemont, IL, 60439, tel. 630-243-7275.

Rojui yra 11 metų, jis gyvena kartu su mama Daiva ir dvimečiais dvyniais Arina ir Aronu dviejų kambarių bute.

Berniukas lanko 5-ąją klasę. Mėgstamiausi Rojaus mokymieji dalykai – matematika ir informacinės technologijos. Jis domisi modelių konstravimu, lanko neformalaus ugdymo užsiėmimus. Norėjo lankyti jaunųjų mokslininkų akademijos užsiėmimus, tačiau dėl lėšų stygiaus negalėjo. Rojaus pomėgiai įvairūs: jis groja dūdele, lanko mokykloje šokių būrelį, domisi futbolu, dalyvauja varžybose. Berniukas yra draugiškas, ramus ir paslaugus, padeda mamai dirbti buities darbus, moka pasirūpinti broliuku ir sesute. Rojus komunikabilus, geba bendrauti tiek su suaugusiais, tiek ir su bendraamžiais.

Mama Daiva yra vaikų priežiūros atostogose iki 3-jų metų, todėl šeimos pajamos labai mažos – tik 333 Eur. Vieniša mama susiduria su finansiniais sunkumais, pajamų pakanka tik baziniams vaikų poreikiams tenkinti. Jūsų parama būtų labai vertinga šiai gausiai šeimai.

Aurimui 11 metų, jis gyvena su tėvu Gintautu ir dvejamis metais jaunesne sesute Skaiste. Mamai yra neterminuotai apribota teisė į vaiką. Berniukas yra geros sveikatos.

Aurimas mokosi 4-oje klasėje. Jam patinka sportiniai užsiėmimai, jis labai aktyvus. Lanko sporto būrelį, mėgsta žaisti krepšinį ir futbolą. Aurimas yra malonus ir draugiškas berniukas, mielai bendraujantis, tačiau turintis mažai draugų.

Šeima gyvena kaime 3 kambarių name be patogumų: vanduo iš šulinio, kūrenimas malkomis, tualetas lauke. Pagal galimybes remontuoja namą. Šeimos pajamos yra apie 470 Eur (išmokos vaikams, socialinė pašalpa ir alimentai). Šeimai reikalinga materialinė parama (tiek pinigine, tiek ir drabužiais, buitine technika ar baldais). Tėvas neturi lėšų ir berniuko išvykoms kartu su klase apmokėti. Jūsų pa-

rama šiai šeimai būtų labai reikalinga.

Urtei 13 metų, ji gyvena Kaune su tėvais Erika ir Gvidučiu ir trejais metais vyresne sesute Erika. Šeimoje yra dar du vaikai, kurie gyvena savarankiškai. Urtė serga cerebriniu paralyžiumi, židinine epilepsija, regos nervo atrofija. Jai nustatyta sunki negalia be slaugos, yra reikalinga nuolatinė palaikomoji reabilitacija.

Urtė mokosi 7-je klasėje. Jai patinka istorija, muzika ir geografija. Ji lanko ir muzikos mokyklą, solinio dainavimo klasę. Urtė taip pat dainuoja vaikų folkloriniame ansamblyje. Ji yra maloni, draugiška, mielai bendraujanti, nuoširdi ir jautri mergaitė.

Šeima gyvena 2 kambarių socialiniame būste. Šeimos pajamos yra apie 600 Eur (išmokos vaikams, neįgalumo pensija ir tėvo senatvės pensija). Šeimai reikalinga materialinė parama, kad galėtų įsigyti natūralių B grupės preparatų, kompiuterį namų darbams ruošti, nuvykti į sanatoriją sveikatinimo procedūroms.

Jūsų parama šiai šeimai būtų labai reikalinga.

Deivydui yra 15 metų, jis gyvena kartu su mama Inga ir sesute Kamile (14 m.) dviejų kambarių name be patogumų. Namas prastos būklės, bet lėšų remontui nėra. Tėvai išsiskybę, tėvas gyvena kitame mieste ir vaikų finansiškai neremia. Šeimos mėnesio pajamos: išmoka vaikams – 140 Eur, alimentai vaikams iš „Sodros“ – 140 Eur ir socialinė pašalpa – 220 Eur.

Berniukas lanko 9-ąją klasę. Jis mėgsta piešti ir sportuoti. Deivydą yra gabus šokėjas, lanko mokykloje šokių būrelį. Šiomet dalyvavo šokių konkurse „Patrepšynė“. Jis domisi ne tik liaudies šokiais, bet ir gatvės šokių stiliumi. Norėtų lankyti šokių būrelį rajono centre, bet dėl lėšų stygiaus to neišgali. Deivydą draugiškas, malonus. Jis yra komunikabilus, geba bendrauti tiek su suaugusiais, tiek ir su bendraamžiais, geras organizatorius.

Šeima susiduria su finansiniais sunkumais, pajamų pakanka tik baziniams vaikų poreikiams tenkinti. Jūsų parama būtų labai vertinga šiai šeimai.

Laurynei yra 7 metai, jis gyvena kartu su mama Laura ir dvyniu broliu Martynu. Šeima nuomoja dviejų kambarių butą, esantį mediniame name su daliniais patogumais. Mama yra bedarbė, todėl šeimos pajamos labai mažos – 348 Eur: išmoka vaikui 70 Eur, alimentai 120 Eur ir mamos nedarbo išmoka 158 Eur.

Berniukas lanko 1-ąją klasę. Mėgstamiausios pamo-

kos – matematika ir dailė. Jam patinka dėlioti lego kaladėles. Lauryno sveikata patenkinama. Vaikas turi ugdymosi sunkumų dėl sulėtėjusios raidos (kalbos, pažintinės, motorikos, socialinės). Jam reikalingos papildomos specialiosios priemonės, kurios lavintų vaiko kalbą, smulkiąją motoriką, ugdytų igūdžius. Namuose trūksta lavinamųjų ir kūrybinių žaidimų, knygelių. Laurynas yra draugiškas, optimistiškas, aktyvus, judrus.

Vieniša mama susiduria su finansiniais sunkumais, pajamų pakanka tik baziniams vaikų poreikiams tenkinti. Jūsų parama būtų labai vertinga šeimai.

Martynui yra 7 metai, jis gyvena kartu su mama Laura ir dvyniu broliu Laurynu. Šeima nuomoja dviejų kambarių butą, esantį mediniame name su daliniais patogumais. Mama yra bedarbė, todėl šeimos pajamos yra labai mažos – 348 Eur: išmoka vaikui 70 Eur, alimentai 120 Eur ir mamos nedarbo išmoka 158 Eur.

Martynas lanko 1-ąją klasę. Mėgstamiausios pamokos – matematika ir dailė. Jam patinka dėlioti lego kaladėles. Martyno sveikata patenkinama. Berniukas turi ugdymosi sunkumų dėl sulėtėjusios raidos (kalbos, pažintinės, motorikos, socialinės). Jam reikalingos papildomos specialiosios priemonės, kurios lavintų vaiko kalbą, smulkiąją motoriką, ugdytų igūdžius. Namuose trūksta lavinamųjų ir kūrybinių žaidimų, knygelių. Martynas draugiškas, optimistiškas, aktyvus, judrus ir linksmas berniukas. Jis mėgsta žaisti su dvyniu broliu, linkęs jam visada padėti.

Vieniša mama susiduria su finansiniais sunkumais, pajamų pakanka tik baziniams vaikų poreikiams tenkinti. Jūsų parama būtų labai vertinga šeimai.

Kamilei yra 9 metai, jos biologiniai tėvai išsituokę, tėvas gyvena užsienyje, ryšių nepalaiko. Mergaitė gyvena kartu su mama Oksana, patėviu Deividu, broliu Tomu (7 m.), sesute Rugile (2 m.). Šeima nuomojasi dviejų kambarių butą. Šeimos mėnesio pajamas sudaro 241 Eur išmokos trims vaikams, 180 Eur – alimentai, 500 Eur – patėvio atlyginimas. Šeima patiria finansinių sunkumų, nes vaikai nori lankyti papildomus užsiėmimus. Turimų lėšų pakanka būtiniausiems poreikiams, vaikų lavinimui trūksta lėšų.

Kamilė yra sveika. Ji lanko 3-iąją klasę. Jai labai patinka lietuvių ir anglų kalba. Ji mėgsta skaityti knygas, lanko šokių būrelį, dalyvauja konkursuose. Mergaitė yra judri, draugiška, mylinti ir atsakinga. Kamilė muzikali, ritmiška. Ji gražiai bendrauja su broliu ir seserimi.

Šeimai būtų labai reikalinga Jūsų parama, nes turimų lėšų pakanka minimaliems poreikiams tenkinti.

Karolinai yra 10 metų, jos tėvai gyvena atskirai, ryšių nepalaiko. Mergaitė gyvena kartu su mama Jurgita ir 2-jų metų sesute Eva. Tėvas ryšių su dukra nepalaiko, nebendrauja, finansiškai neremia. Šeima gyvena trijų kambarių bute, išnuotame savivaldybės.

Butas šildomas malkomis, reikia remonto ir didelių investicijų. Šeimos mėnesio pajamos: 140 Eur išmoka vaikams, 140 Eur – valstybės skiriami alimentai, 178 Eur – socialinė pašalpa. Mama yra vaiko priežiūros atostogose iki 3-ejų metų.

Karolina yra sveika, sveikatos sutrikimų neturi. Ji lanko 4-ąją klasę. Jos mėgstamiausia pamoka – dailė. Ji mėgsta piešti ir vaidinti. Dažnai mokykloje statomuose spektakliuose būna viena iš aktorių. Karolina yra draugiška, maloni ir optimistiška mergaitė. Ji turi lakią vaizduotę, mėgsta svajoti, yra kūrybinga.

Šeimai būtų labai reikalinga Jūsų parama, nes turimų lėšų pakanka minimaliems poreikiams tenkinti.

Gabrielei yra 13 metų, jos tėvai išsituo-
kę, gyvena atskirai, ryšių nepalaiko. Mergaitė gyvena kartu su mama Lina, patėviu, broliu Martynu (16 m.), sese Ieva (10 m.) ir sese Gintare (3 m.). Šeima gyvena trijų kambarių name, šildymas kietu kuru. Šeimos mėnesio pajamas sudaro 280 Eur išmokos keturiems vaikams, 180 Eur – alimentai, 860 Eur – tėvų atlyginimai. Šeima patiria finansinių sunkumų, nes auginti 4 vaikus sudėtinga. Vaikai nori lankyti papildomus užsiėmimus, be to, kainuoja vaistai ir papildomos gydytojų konsultacijos.

Gabrielės sveikata patenkinama, jai diagnozuota depresija. Mergaitė lanko psichologo ir psichiatro konsultacijas, vartoja paskirtus vaistus. Dėl sveikatos problemų jos nuotaikos yra svyruojančios.

Gabrielė lanko 7-ąją klasę. Ji mėgsta sportuoti, sporto centre lanko dziudo užsiėmimus. Gabrielė yra draugiška, maloni, bet pesimistiška mergaitė. Ji visada siekia užsibrėžto tikslo.

Šeimai būtų labai reikalinga Jūsų parama, nes turimų lėšų pakanka minimaliems poreikiams tenkinti.

Skaistė 9-erių metų, gyvena su tėvu Gintautu ir dviem metais vyresniu broliu Auri-
mu. Mamai yra neterminuotai apribota teisė į vaiką. Mergaitės sveikata yra gera. Šeima gyvena kaime 2 kambarių name be patogumų: vanduo iš šulinio, kūrenimas malkomis, tualetas lauke. Pagal galimybes remontuoja namą. Šeimos pajamos apie 470 Eur (išmokos vaikams, socialinė pašalpa ir alimentai). Šeimai reikalinga materialinė parama: piniginė ir materialinė – drabužiais, buitine technika ar baldais. Tėvas neturi lėšų Skaistės išvykoms kartu su klase apmokėti. Gaunamų pajamų užtenka pagrindiniams poreikiams tenkinti.

Skaistė mokosi 2-oje klasėje. Jai patinka piešimas, šokiai, dėlionių dėlionimas. Skaistė yra maloni, draugiška, mielai bendraujanti. Jai būdinga nuotaikų kaita.

Jūsų parama šiai šeimai būtų labai reikalinga.

Gabijai yra 11 metų, jos tėvai išsituo-
kę ir ji gyvena kartu su tėvu Nerijumi. Šeima gyvena dviejų kambarių bute. Šeimos pajamos – 68 Eur išmoka vaikui ir 500 Eur – tėvo atlyginimas.

Tėvas vienas augina dukrą. Mama prie dukros išlaikymo neprisideda, gyvena atskirai nuo šeimos ir su dukra nebendrauja.

Gabijos sveikata gera, ji lanko 5-ąją klasę. Jos mėgstamiausia pamoka – dailė. Ji yra gera mokinė. Gabija yra draugiška, linksmas, maloni ir optimistiška mergaitė. Ji yra žingeidi ir lengvai bendraujanti. Ji linkusi savanoriauti – vaikų lopšelių – darželių lankantiems vaikams skaito knygeles.

Šeimai būtų labai reikalinga Jūsų parama, nes turimų lėšų pakanka minimaliems poreikiams tenkinti.

Ryčiui yra 9 metai, jis gyvena kartu su tėvais Zita ir Petru trijų kambarių bute. Šeima gyvena labai skurdžiai, jų pajamos; 70 Eur vaiko pinigai ir 380 Eur – invalidumo pensija. Abu tėvai dėl sveikatos sutrikimų yra netekę darbingumo.

Rytis yra vienintelis vaikas šeimoje, bet turintis sveikatos problemų. Vaiko raidos centre jam yra diagnozuotas veiklos, dėmesio ir emocijų sutrikimas. Specialistų rekomenduota ugdyti smulkiąją motoriką, užsiimti kuo įvairesne menine veikla (lipdyti iš plastilino ir molio, karpyti, piešti ir kt.).

Berniukas lanko 3-iąją klasę. Rytis mėgsta skaityti knygas, piešti, žaisti stalo žaidimus. Jam patinka sportuoti, važinėti dviračiu. Berniukas yra draugiškas, linksmas, malonus ir optimistiškas. Rytis yra lengvai bendraujantis.

Jūsų parama būtų labai vertinga šiai šeimai.

Leidinyje įamžintos mūsų šviesuolių tėviškės

Poeto Kazio Bradūno tėviškė. Prie tvoros stovi : K. Bradūno sesuo Onutė, mama Ona, tėtis Jurgis, Kazys ir brolis Juozas.

ANTANAS ŽILINSKAS

Gruodžio pradžioje Vilkaviškio parapijos namuose įvyko solidaus leidinio „Sugrįžimai... Vilkaviškio krašto etnografinės sodybos“, sutik-
tuvės.

Suvalkijos (Sūduvos) kul-
tūros centro muziejaus mu-
ziejaininkės Aušros Mickevi-
čienės parengtas leidinys – ra-
šytinis paminklas nykstan-
čiam Lietuvos kaimui. Jame
įamžintas ypatingas Sūdu-
vos ir Vilkaviškio krašto kaimų
architektūrinis paveldas.

Kiekvienas leidinio pus-
lapis – naujas atradi-
mas. Tai kaimo sodybų
istorijos, iliustruotos archy-
vinėmis nuotraukomis, pa-
statų išdėstymo brėžiniais,
kruopščiai užfiksuotais et-
nografiniais elementais, kaž-
kada gyvenusių šeimų liki-
mų aprašymais.

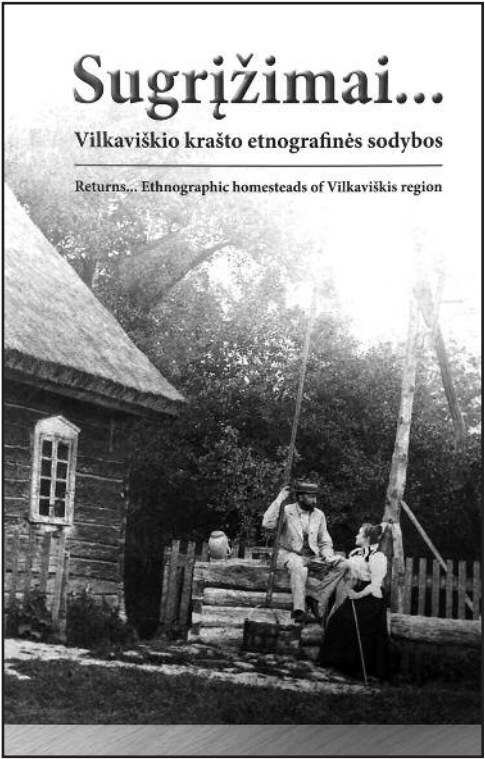
Puslapiai apie Vilkaviš-
kio ir Marijampolės Garbės pilietės, dailininkės Magdalenos Birutės Stan-
kūnienės tėviškę („Gimtinės žydintys sodai“) atspindi Lietuvos prieška-
rio kaimo ūkininkų kasdienybę, buvusių ir išlikusių pastatų funkciona-
lumą ir estetinį grožį. Išlikusios A. Vaičiulaičio sodybos aprašymą („Kur
lygumų vėjai pučia“) papildė poetiškų tėvynės ir gimtinės meile alsuo-
jančių rašytojo ir jo dukrų laišku ištraukos.

Unikalios Pilviškių seniūnijoje prie Alksnės, Rausvės, Šešupės,
Žvirgždės įsikūrusiuose kaimuose, klestėjusios Aleksų, Brundžių, Girai-
čių, Povilaičių, Rimšų, Stankevičių, Valaičių sodybos, kuriuose užaugo
Lietuvos šviesuoliai, nusipelnę Lietuvos valstybės ir valstybės kūrėjai. So-
dybų aprašai papildyti autentiška jų palikuonių sukaupta medžiaga.

Iš puslapio į puslapį skaitytoją A. Mickevičienė veda į dr. J. Basana-
vičiaus, dr. Vinco Kudirkos, poetų Kazio Bradūno, Salomėjos Nėries, Pe-
tro Karužos, rašytojų Prano Mašioto, Vinco Pietario tėviškes.

Muziejaininkė A. Mickevičienė savo darbais, atkaklumu, ryžtu išsau-
goti krašto paveldą tęsia Vilkaviškio Garbės pilietės, muziejaus įkūrėjos
Gabrielės Karalienės pradėtus darbus. Rinkdama medžiagą leidiniui jis
peržvelgė muziejaus rengtų ekspedicijų aprašus, studijavo archyvus Vil-
niaus ir Kauno muziejuose, susitiko su aprašomų sodybų šeimininkais
ir senąsias sodybas tyrinėjusiais mokslininkais. Šis reikšmingas, išlie-
kamąją vertę turintis leidinys bus puikus pagalbinkas tiems, kas sie-
kia paveldėtas iš tėvų sodybas išsaugoti ir atkurti.

Apie šio unikalaus, istorinę vertę turinčio leidinio sudarytoją mu-
ziejaininkę A. Mickevičienę žurnalistė Aldona Žemaitytė rašė: „Aušra Mic-
kevičienė keliauja per gyvenimą su meile jam, savo darbštumu ir sąži-
ningumu palikdama pėdsakus sutiktų žmonių širdyse. Aušra muziejaininkė
iš Dievo malonės. Ir viskas tuo pasakyta.”

Leidinio viršelis. Rašytojas Antanas Krikščiukaitis–Aišbė savo tėviškėje Paežerių kaime su žmo-
na Zmačinskaite, 1899 m.

Iš Justino Sajausko archyvo

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Įvertino Lietuvos susirūpinimą nesaugiais projektais

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda Briuselyje dalyvavo Europos Vadovų Tarybos (EVT) darbo sesijoje.

Joje ES valstybių lyderiai diskutavo Lietuvai itin svarbiais daugiametės finansinės perspektyvos ir klimato kaitos klausimais, aptarė santykius su Rusija po Normandijos ketverto susitikimo bei Europos ateities konferenciją.

EVT darbo sesijos, skirtos ES klimato kaitos politikai, išvadų tekstas įtvirtino reikalavimą trečiosioms šalims užtikrinti aukščiausius tarptautinius aplinkosaugos ir saugumo standartus.

„Džiaugiuosi, kad Bendrijos lyderiai rimtai vertina Lietuvos susirūpinimą nesaugiais projektais, vystomais ES kaimynystėje“, – sakė Prezidentas Gitanas Nausėda.

Šalies vadovas pabrėžė, kad atsisakiusi branduolinės energetikos, Lietuva sėkmingai pasuko atsinaujinančios energetikos kryptimi, ir priminė, kad siekti klimatui neutralios ekonomikos iki 2050 m. yra Bendrijos mo-

ralinė atsakomybė. Tačiau tam reikia gerai apgalvotos, socialiai teisingos ir efektyvios ūkio pertvarkos, orientuotos į tvarų augimą, lygios prieigos prie Teisingo perėjimo fondo (TPF) bei kitų finansinių paskatų daugiametėje perspektyvoje.

Prezidentas nurodė, kad, preliminariais skaičiavimais, lėšų poreikis Lietuvoje planuojamoms priemonėms ES energetikos ir klimato politikos tikslams įgyvendinti iki 2030 m. yra apie 14 mlrd. eurų, o pasiekti klimato neutralumą iki 2050 m. kainuotų apie 41 mlrd. eurų.

Daugiametėje finansinėje programoje numatytas išmokų mažinimas žemės ūkio ir sanglaudos politikoms taip pat turėtų neigiamos įtakos siekiant kovos su klimato kaita tikslų.

„Pirmininkaujantčios ES šalies pasiūlyme Lietuvai skiriamas sanglaudos politikos finansavimas mažėja 27 proc. Tai kelia grėsmę tiek regionų plėtrai, tiek ir žaliųjų tikslų įgyvendinimui. Nėra pateisinimo ir išliekančiam atotrūkiui tarp tiesioginių išmokų ES valstybių ūkininkams“, – sakė Prezidentas.

Prezidentas: JK išliks artima Lietuvos sąjungininkė

Vilnius (Prezidentūros inf.) – ES valstybių ir vyriausybių vadovai aptarė gruodžio 12 dieną vykusią Jungtinės Karalystės (JK) rinkimų rezultatus, „Brexit“ procesą, taip pat patvirtinto mandataų deryboms dėl ateities santykių su JK, šiai pasitraukus iš Bendrijos.

„Tikiu, kad, pasiekę sutarimą dėl tvarkingo Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES, mes galėsime išlaikyti artimą

ir ambicingą strateginę partnerystę“, – sakė Prezidentas Gitanas Nausėda.

Šalies vadovas pabrėžė, kad Jungtinė Karalystė yra artima Lietuvos sąjungininkė užsienio politikos, gynybos ir kibernetinio saugumo srityse. Be to, abi šalys palaiko glaudžius ekonominius ryšius plėtojant finansines paslaugas, prekybą, mokslą ir technologijas, JK gyvena gausi lietuvių bendruomenė.

Į Žemaitiją atvežama šv. Antano Paduviečio relikvija

Telšiai (Diena.lt) – Gruodžio 14–23 dienomis po Žemaitiją keliaus šv. Antano Paduviečio didžioji relikvija (lot. *massa corporis*). Relikvija iš Paduvos (Italija) į Lietuvą atvežama Žemaitijai iškilmingai švenčiant pirmojo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose 800 metų jubiliejų, minint šv. Antano perėjimo iš augustinijonų į pranciškonus 800 metų sukaktį, atnaujinant Telšių katedrą ir restauruojant šv. Antano Paduviečio centrinio altoriaus paveikslą.

Šv. Antano kapas nebuvo atidarytas nuo pat 1263 m. Tik 1981 m., minint šv. Antano mirties 750-ąsias metines, kapas buvo atvertas, jame rasti trys apdangalai. Vienne buvo šventojo kaukolė, antrame – abitas, trečiame – mumifikuoti *massa corporis* likučiai. Buvo atlikti jo relikvijų tyrimai.

Šv. Antano Paduviečio didžioji relikvija buvo išstatyta gruodžio 14-15 dienomis Telšių šv. Antano Paduviečio katedroje.

Pasak Telšių šv. Antano Paduviečio katedros administratoriaus, kan. Vyginto Gudeliūno, į Telšių katedrą atvykę tikintieji taip pat galės prieiti prie šventojo relikvijos, ją paliesti, pridėti skepetaitę ar šventojo paveikslėlį, uždėjus ranką melstis, prašyti šv. Antano užtarimo.

Relikvijų kelionė taip pat tęsis ir Plungės, Rietavo, Kretingos, Klaipėdos (Marijos Taikos Karalienės), Marijampolės (šv. Vincento Pauliečio), Vilniaus (šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) bažnyčiose ir Kauno (šv. apaštalo Petro ir Pauliaus) arkikatedro-

Iš Paduvos Italijoje į Lietuvą atvežta šv. Antano relikvija. Diena.lt nuotr.

je bazilikoje.

Šv. Antanas, kurį popiežius Leonas XIII pavadino „viso pasaulio šventuoju“, gimė Portugalijoje, Lisabonoje, 1195 m. Sulaukęs 15-os metų, įstojo į šv. Augustino reguliarijų kanauninkų ordiną šv. Vincento vienuolyne netoli Lisabonos.

Kaip „viso pasaulio šventasis“, šv. Antanas yra našlaičių, kalinių, pasiuntinių, nevaisingų moterų globėjas. Šaukiamieji į karo tarnybą prašo padėti ištraukti laimingą skaičių, jūroje audros ištiktieji – išsigelbėti. Jis globoja keramikus, puodžius, braškių augintojus. Jo prašoma padėti rasti pamestus ar atgauti pavogtus daiktus. Jam meldžiasi nevaisingos šeimos. Jo garbei skirti antradieniai.

D. Trump mokesčių bylas nagrinės kitamet

Washingtonas (15 min.lt) – JAV Aukščiausiasis Teismas nusprendė JAV prezidento Donald Trump mokesčių deklaracijų bylas nagrinėti kitamet, o tai reiškia, kad teismas savo sprendimą skelbs pačiame 2020 m. prezidento rinkimų kampanijos įkarštyje.

D. Trump siekia užkirsti kelią prieigai prie savo mokesčių deklaracijų bylose, kuriose taip pat dalyvauja New Yorko prokurorai ir JAV Atstovų Rūmai.

Žemesnės instancijos teismai jau nusprendė, kad D. Trump turi atskleisti savo mokesčių deklaracijas, tačiau prezidento advokatai apskundė nutarimus Aukščiausiajam Teismui, argumentuodami, kad JAV prezidentas turi visišką teisinį imunitetą.

Aukščiausiasis Teismas pabrėžė nagrinėsiantis bylą kitų metų kovo mė-

nesio sesijoje, o sprendimą skelbsiantis iki sesijos pabaigos birželio 30 d.

D. Trump yra pirmasis JAV prezidentas nuo Richard Nixon, kuris nepaviešino savo mokesčių deklaracijų.

Manhattano apygardos prokuroras Cyrus Vance jaunesnysis pareikalavo, kad D. Trump paviešintų mokesčių deklaracijas nuo 2011 m. Tai esą padėtų tyrimui dėl prezidento buvusio asmeninio teisininko Michael Cohen mokėjimų filmų suaugusiems aktorei Stormy Daniels, kuri tikino turėjusi romaną su D. Trump prieš jas dalyvaujant prezidento rinkimuose 2016 m.

Federalinis apeliacinis teismas nutarė, kad D. Trump turi pateikti atitinkamus dokumentus, tačiau jo advokatai apskundė šį sprendimą, teigdami, kad prezidento imunitetas draudžia ne tik nuteisti šalies vadovą, bet ir pradėti tyrimus jo atžvilgiu.

Pritarė sankcijoms rusiškiems dujotiekiams

Washingtonas (ELTA) – JAV Atstovų Rūmai patvirtino 738 mlrd. dolerių gynybos išlaidų biudžetą, į kurį įeina ir sankcijos dviem Rusijos dujotiekių projektams, kuriais turėtų tekėti gamtinės dujos Vokietijai ir Turkijai – „Nord Stream 2“ ir „Turkstream“.

Sankcijos šiems dujotiekiams padidins įtampą tarp JAV ir Vokietijos bei Turkijos. Washingtonas tvirtina, kad dujotiekiai padarys Europą labiau priklausomą nuo rusiškų energijos šaltinių, taip sukeldami grėsmę nacionaliniam saugumui.

Pagal įstatymo projektą, „Nord Stream 2“ – didžiulis energetikos pro-

jektas, kuris leis Baltijos jūra tiekti rusiškas dujas Vokietijai – yra „prievar-tos ir politinių svertų įrankis“, kuris susilpnins Jungtinių Valstijų santykius su Vokietija ir visa Europa.

Įstatymo projektu siekiama įvesti sankcijas laivams, klojantiems „Nord Stream 2“ ir „Turkstream“ vamzdžius, ir asmenims, kurie padeda tokiems laivams veikti.

Didžiuliu gynybos biudžeto projektu taip pat oficialiai neleidžiama Turkijai sulaukti F-35 naikintuvų dėl Ankaros sprendimo įsigyti rusiškas raketų sistemas S-400, kurios, Washingtono teigimu, kelia grėsmę JAV interesams.

JK parlamentas dėl „Brexit“ balsuos iki Kalėdų

Londonas (ELTA) – Jungtinės Karalystės (JK) parlamentarai dėl „Brexit“ sutarties, kurią premjeras Boris Johnson suderėjo su Briuseliu, balsuos iki Kalėdų.

Manoma, kad „Brexit“ sutarties ratifikavimas parlamente, leisiantis Jungtinei Karalystei pasitraukti iš ES jau sausio 31 d., bus tik formalumas, nes Konservatorių partija gruodžio 12 dieną vykusiuose pirmalaukiuose rinkimuose pelnė net 365 mandatus. Parlamentinei daugumai užteko 326 mandatai.

B. Johnson sušaukė pirmalaikius rinkimus, taip bandydamas išvesti parlamentą iš aklavietės dėl „Brexit“.

„Ketvirtadienio rinkimai ‘pakeitė mūsų šalies ateitį’“, – sakė B. Johnson.

Konservatoriai ketvirtadienio, gruodžio 12 dienos rinkimuose surinko 43,6 proc. balsų, jiems pagal mažoritarinę JK rinkimų sistemą atiteko 365 iš 650 vietų parlamente.

Leiboristai prarado 59 vietas ir liko antri su 203 mandatais.

Prieš „Brexit“ nusiteikę liberal-

JK premjeras B. Johnson tikina, kad dėl „Brexit“ parlamentas balsuos dar iki Kalėdų. Quartz nuotr.

demokratai taip pat prarado turėtas pozicijas.

Tiek leiboristų lyderis Jeremy Corbys, tiek ir liberaldemokratų pirmininkė Jo Swinson po nesėkmingų rinkimų pažadėjo trauktis iš pareigų.

Rumunijoje nuskendo laivas su 14 tūkstančių avių

Bukareštas (ELTA) – Lapkričio pabaigoje Juodojoje jūroje, Rumunijos Midijos uoste, nuskendęs laivas su Palau vėliava, kuris gabeno daugiau kaip 14 tūkstančių avių, gali padaryti žalos tenykštės akvatorijos ekologi-jai dėl pūvančių kūnų.

Apie tai gruodžio 14 dieną pareiškė Rumunijos sveikatos apsaugos ministras Victor Kostachė. „Pūvančios gaišenos yra po vandeniu, anaerobi-nėmis sąlygomis, tai didelė biologinė ri-

zika“. – sakė V. Kostachė.

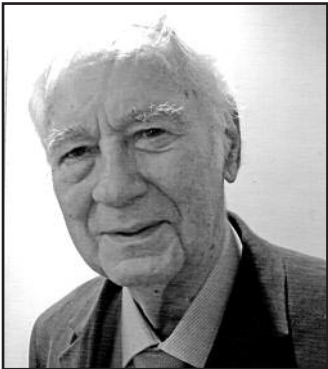
Laivas, kurio triume buvo 14600 avių, apvirto Midijos uosto akvatorijoje lapkričio 24 d. Pavyko išgelbėti tik 254 gyvūnus.

Rumunijos uostas neturi reikiamų techninių galimybių, todėl buvo paskelbtas nuskendusio laivo iškėlimo ir jo nutempimo prie kranto konkursas. Juo susidomėjo dvi Rumunijos ir trys užsienio bendrovės, valdžia žada priimti sprendimą iki gruodžio 20 d.

IN MEMORIAM

A † A
TEODORAS
RUDAITIS

(1935.IV.20 – 2018.XII. 20)

2018 m. gruodžio 20 d. po sunkios ir ilgos ligos savo namų, šeimos ir artimųjų apsuptyje ramiai užgeso mūsų mylimo a. a. Teodoro gyvybė.
Dėkojame Kūrėjui už jo gyvenimo nuostabią dovana...

*Prisimenam tave
Saulei patekant ir leidžiantis,
Vėjui žiemą siaučiant,
Žiedams pavasarį skleidžiantis,
Lapams rudens grožyje šlamant...
Prisimename, kai esame pavargę ir silpni,
Kai norime džiaugsmu pasidalinti.
Tad, kol gyvensime ir tu gyvensi su mumis,
Kai mes tave prisimenam.*

*Giliame liūdesyje: žmona Ritonė Rudaitienė ir
dukra Indrė su šeima*

Užgeso žemiškas gyvenimas ir prasidėjo kelionė į Amžinybę

*...kas bus paskui
ne taip svarbu
regi nurimus jūra...*
Vytautas Kaziela

A † A
ALGIS PAULIUS

mirė 2019 m. gruodžio 14 d. Wayne Township, IL, apsuptas šeimos šilumos.

Dr. A. Paulius buvo ortopedijos chirurgas, priklausė Doktorų draugijai, JAV Lietuvių Bendruomenei. J.v. s. fil. Algis buvo skautas vytis, jūrų budys ir akademikas.

Nuliūdę liko: žmona Vilija (Vija) Gasnerytė-Paulienė; vaikai – Vidas su žmona Fiona, anūkė Cara; Linas su žmona Jordan, anūkas Kostas; Laima Palubinskiene, anūakai Teofilis, Gaja, Mantas ir Aliukas; Rima su vyru Ričardu; Algis su žmona Kristin, anūakai Nicholas ir Lucca; Vilija. Taip pat – brolis Edmundas su žmona Virginija, jų vaikai Karina ir Andrius su šeimomis; seserys – Irena Draugelienė su vyru Arūnu; Aldona Vaitkienė su vyru Rimu; Roma Norkienė ir jos dukra Aldona su vyru Russel; Giedrė Čepaitytė (a.a. Laimos Čepaitytės-Paulienės sesuo); gausi šeima Lietuvoje ir Amerikoje, kolegos, artimieji bei šimtai augintinių skautukų.

Velionis bus pašarvotas šeštadienį, gruodžio 21 d., 9 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th St., Lemont, IL, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Laidotuvės – privačios.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinant su a.a. dr. Algiu Pauliumi

Vietoje gėlių prašome aukoti vaikų globos būreliui „Saulutė“ arba organizacijai „Vaiko vartai į mokslą“.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

lietuvių meno ansamblis

DAINAVA

Chorinės muzikos koncertas ir
apmąstymai Advento ir
Šv. Kalėdų proga.

GIMĖ
MUMS
ZODIS

DIEVO ŽODIS IŠĖJO IEŠKOTI, KAS BUVO PRARASTA

šeštadienį,
2019 m. gruodžio 21 d.
7:00 v.v.

Švč. Mergelės Marijos
Gimimo bažnyčioje
6812 S. Washtenaw Ave.
Chicago, IL

BILIETAI: www.dainava.us - 800-838-3006 - Pasaulio lietuvių centre,
Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje - Pal. Jurgio Matulaičio misijoje
\$25 suaugusiems (iš anksto) - \$30 suaugusiems (koncerto dieną)
\$10 jaunimui (iki 17 metų) - (iki 9 m. nerekomenduojama)

<http://draugokalendorius.org>

ATLANTIC
ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių
Priemimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-4676

Royal Petal
188 E. W. and St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-9339

Royal Exteriors
3740 N. 25th Ave, Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Uthmaniyah Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galen Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Robbing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71 st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5099

Grand Duke's Restaurant
980 75th St. Downers Grove, IL 60516
Tel: 708-594-5622

Dolynka
5050 N. Cumberland Ave office 21 -x, Norridge, IL 60706
Tel: 773-600-2727

Šiuo metu jau
surinkinėjame
siuntas Kalėdoms!

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Susitikimas su š. m. ekspedicijos „Misija Sibiras“ dalyve Marija Čyvaite – gruodžio 22 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Barys šeimos salėje. Susitikimą organizuoja JAV LB Lemonto apylinkės valdyba.

■ Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) gruodžio 22 d. 10 val. r. švėsime ketvirtąjį Advento sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mi-

šių galėsite įsigyti pašventintų kalėdaičių Kūčių vakarienės stalui. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ Šampano *brunch* – „Pasisveikinimas su Naujaisiais“ – ruošiamas 2020 m. sausio 5 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6812 S. Washtenaw Ave, Chicago, IL 60629. Muzikinę programą atliks kamerinis choras *Ave Musica*. Prašome užsisakyti vietas iki šv. Kalėdų. Daugiau informacijos tel. 773-776-7600.

Jeigu norite prisidėti prie pasaulio taršos mažinimo ir atsisakyti plastikinių maišelių, galite įsigyti iš audinio pagamintą pirkinių maišelį „Draugas“. Sulankstytas jis lengvai telpa į rankinę ar automobilio daiktinę, o išskleistas jis yra talpus, patogus ir elegantiškas.

„Draugo“ pirkinių maišelis – puiki dovana sau, draugui ar šeimos nariui artėjančių Kalėdų proga.

Už **10 dol.** jį įsigysite užsukę į „Draugo“ redakciją
Arba siųskite čekį: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd. Str., Chicago, IL 60629
Siuntimas į kitą valstiją – **2 dol.**, Illinois – **3 dol.**

Taip pat galite įsigyti lipduką „Draugaukime“.
Jo kaina – **2 dol.**, siuntimas – **50 cnt.**

Available on line on Amazon – **“The Therapy of Natural Living”**
by Regina Nedas - edited by Phillip L Levin, MD - Rated 4 out of 4 stars by a retired nurse.

COMPILED – 30 years of research - over 100 photographs – over 50 unique recipes (dandelion wine; zucchini pancakes), – sections on honey, spices, berries, vegetables, trees, nuts, dairy, natural oils, and folk medicine, secrets to longevity, natural resources for skincare – information on dangerous chemicals and safer natural substitutes – **WHO SHOULD NOT USE SPECIFIC NATURAL RESOURCES & WHY NOT.**

PROVIDED – all resources used so the reader can verify – a conversion table and a subject index to help find a specific natural supplement or recipe.

Contact the author – email: regina@nedart.biz – www.nedart.biz

KALĖDINIAI SVEIKINIMAI

„DRAUGE“ PASIEKS
PASAULIO PAKRAŠČIUS

Palinkėkite bičiuliams,
draugams, artimiesiems

Kalėdų vilties
ir džiaugsmo!

Kreipkitės

tel. 773-585-9500

arba

skelbimai@draugas.org

KVIEČIAME VAIKUS
Į 17-ĄJĄ BIBLINĘ
STOVYKLĄ!
BUS SMAGU!

GRUODŽIO 27-28 D., 2019

9:00 val. r. - 5:00 val. v.

Ateitininkų namuose

1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439

Informacija: seslaimute@gmail.com ir

(630) 243 - 1070.

Rengia Pal. Jurgio Matulaičio misija.

Registracija iki gruodžio 22 d. Skirta 1-6 sk. vaikams.

Pradėkite dieną teisingai!

Prenumerata metams – tik **110 dol.**
Internetinė versija – **99 dol.**

Tel. 630-805-1404

BENDRAUKIME

www.facebook.com/draugolaikrastis